

tevhid

Rebû'l Ahir
1439

"Tağuta kulluk etmekten kaçınıp, Allah'a yönelenlere müjde vardır. Kullarımı müjdele!" (39/Zümer, 17)

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ | OCAK '18 | YIL: 7 | SAYI: 67 | FİYATI: 7 ₺ | ISSN: 2148-4635

PEYGAMBER ADINA İŞLENEN CÜRÜM:

NOEL

BAŞYAZI' 10

Y I L B A Ş I

23

Daru'l Erkam'ın İlk Mezunu:
Musab b. Umeyr

Enes YELGÜN

04

Ey
Nefis!

EBU HANZALA

16

Biz Göğsünü
Genişletmedik mi?

Özcan YILDIRIM

> TERCÜME BİLİMİNE GİRİŞ VE TERCÜME TEKNİKLERİ

FURKAN BASIM VE YAYINEVİ

Feriüddin Aydın

TÜM RASÛLLERİN <

ORTAK DAVETİ

FURKAN BASIM VE YAYINEVİ

Ebu Hanzala

"Allah'ın bir insana kitap, hüküm ve nubuvvet vermesi ve bu insanın (diğer insanlara): 'Allah'ı bırakıp bana kulluk edin' demesi hiçbir insan/peygamber için söz konusu değildir.

Fakat o (peygamber) şöyle der: 'Kitaptan öğrendiğiniz ve öğrettikleriniz sayesinde Rabbaniler olunuz.' "

(3/AL-İ, İMRAN, 79)

FURKAN

EDİTÖR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun...

Dergimizin bu ayki 67. sayısında 'Peygamber Adına İşlenen Cürüm: Noel/Yılbaşı' başyazımız ile Noel'in tarihçesi ve bugüne kadarki kapital serüvenine mercek tutuyoruz.

'Noel' ya da diğer adıyla 'Yılbaşı' muasır toplumların Roma medeniyetinin(!) pagan adetlerinden devşirdikleri bir hakikat olmasının yanında kapitalizm baronları tarafından çağdaş(!) dünyaya enjekte edilen ve her sene mutad olarak yapılan bir ritüel halini almıştır.

Muvahhidler olarak bugünün hakikatini insanlara anlatmalı, fesadın boyutlarını gözler önüne sermeliyiz. Sanıldığı gibi İsa'nın *aleyhisselam* doğumu ve sıradan bir eğlence olmadığını, yüzyıllardır devam eden bir pagan ayinin, kapitalist pazarlama ve Batı dünyasının kültür işgalinin bir parçası olarak kutlandığını bütün açıklığıyla ortaya koymalıyız.

Bu, bir davet metodudur ve menşei Kur'an'dır. Allah *subhanehu ve teâlâ*, İbrahim'e *aleyhisselam* nispet ederek oluşturulmuş geleneklerin yanlışlığı üzerinden Mekkelileri defalarca uyarmış, bunun İbrahim'in yolu ve Allah'ın emri olmadığını hatırlatmış, akabinde onları fitrat dini olan İslam'a davet etmiştir.¹

Dergimize vermiş oldukları kıymetli katkıları ve emeklerinden dolayı da diğer hocalarımıza teşekkür eder, Allah'tan kendileri için afiyet dileriz.

"Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun." duamız ile...

Editör

1. Enam suresi bu metodun örnekleriyle doludur.

tevhid

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Abdullah DEMİR

Yayın Türü
Yaygın Süreli

Reklam ve Abonelik
www.tevhiddergisi.net
tevhiddergisi@gmail.com

Adres
Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120
34212 Bağcılar/İSTANBUL

Abonelik için
0 (545) 762 15 15

Yazışma Adresi
Abdullah DEMİR
Güneşli Merkez Postane P.K. 51
Bağcılar/İSTANBUL

Basım
Mavi Ay Ofset, Litros yolu 2. Mat. Sit.
Giriş kat 1BF2 Topkapı/İSTANBUL
0 (212) 613 47 65

Dergi içerisinde yer alan
yazılardan ilgili yazar mesuldür.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Satış Noktaları, Tevhid Kitabevi

İstanbul : Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120/A 34212 Bağcılar/İSTANBUL 0 545 762 15 15
Ankara : Kazım Karabekir Mh. 2061. Sk. No: 18 06794 Etimesgut/ANKARA 0 543 225 50 48
Diyarbakır: Kaynaratepe Mh. Gürsel Cd. No: 90/A 21090 Bağlar/DİYARBAKIR 0 536 680 82 76
Konya : Sarıyakup Mh. Burhandede Cd. No: 28/A 42020 Karatay/KONYA 0 543 225 50 49
Van : Vali Mithatbey Mh. Koçibey Cd. Armoni İş Mer. No: 14/D İpekyolu/VAN 0 538 430 75 37

İrtibat Büroları

Merkez : Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120 34212 Bağcılar/İSTANBUL
Avcılar : Yeşilkent Mh. Balık Yolu Cd. 3/G Sk. No: 1 Kat: 2 34325 Avcılar/İSTANBUL
Sultangazi: İsmetpaşa Mh. 90. Sk. No: 4 34270 Sultangazi/İSTANBUL
Diyarbakır: Mezopotamya Mh. 327. Sk. Seval Kent Sitesi A Blok No: 1/A Kayapınar/DİYARBAKIR
Konya : Sarıyakup Mh. Karaman Cd. No: 81/A 42020 Karatay/KONYA
Van : Bahçıvan Mh. Sihke Cd. Karatekin Sk. Yavuz Canlı Apt. Kat: 2 65040 Tuşba/VAN
Bursa : Bağlarbaşı Mh. Nilüfer Cd. 2. Fırın Sk. No: 4 16160 Osmangazi/BURSA
Ankara : Kazım Karabekir Mh. 2061. Sk. No: 18 06794 Etimesgut/ANKARA

Rebîu'l Ahir 1439 | Ocak '18
Yıl: 7 | Sayı: 67 | Fiyatı: 7 TL
ISSN: 2148-4635

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ

tevhid

İÇİNDEKİLER

- Ey Nefis!
Ebu HANZALA **04**
- Peygamber Adına İşlenen Cürüm: Noel/Yılbaşı
Başyazi **10**
- Biz Göğsünü Genişletmedik mi?
Özcan YILDIRIM **16**
- Daru'l Erkam'ın İlk Mezunu: Musab b. Umeyr
Enes YELGÜN **23**
- Ey İman Edenler! Temiz Olan Rızıklardan Yiyin ve Rabbinize Şükredin
Emre ACAR **28**
- İki Arada Bir Derede Çok Mezhepli Kadim Bir Din: Alevilik
Kerem ÇAĞLAR **32**
- Veda Hutbesi
Mahi **39**
- Yaşamın Ritmi
Dr. Seyfullah İslam **43**
20. Asrın Cahiliyesi
Ömer AKDUMAN **47**

VAHYİN REHBERLİĞİNDE

Ey Nefis!

Ebu HANZALA

Bu fırsatı kaçıрма. Bugün, Allah'ın rızasını elde etmek için nefisini Allah'a satanlardan ol. Evet ey nefis! Bugün dilini Allah'a sat. Boş konuşma, gıybet etme, yalan söyleme... Bugün vaktini Allah'a sat. Bir köşeye çekil. Kur'an oku. Namaz kıl. Secdelerle Rabbine yakınlaş... Elini cebine götür, cebinde olanları Allah'a sat. Kötü günler için sakladığın akçelerini, onu sana rızık olarak verene sat... Bugün onurunu, gururunu Allah'a sat. Küs olduğun, öfkeli olduğun, dünyalık meseleler nedeniyle kavgalı olduğun kardeşlerini affet. Git, onlara içtenlikle sarıl... Helallik iste... Ticareti kâr etmiş biri olarak başını yastığa koyarsan, ne mutlu sana ey nefis, ne mutlu!

Allah'ın adıyla

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun.

Ey Nefis!

Görülmediğini düşündüğün için mi bu kadar rahatsızsın? Olma! Seni tüm gerçekliğiyle teşhir eden bir ayna bulunmuş... Amel aynası. Evet, yanlış duymadın. Amel aynası... Geç karşısına ve izle kendini. Bir bak bakalım nasıl görünüyorsun? Sözlerine, düşüncelerine sonra eylemlerine... Bu öyle bir ayna ki neyse o! Yanılma, yanılısana, hatanın hiçbir çeşidine yer yok.

Aynada güzel bir suret görüyorsan, Allah'a hamd et. Umulur ki ayaklarını sabit, amelini sürekli kılar.

Aynadaki görüntüyü seçemiyorsan, daha dikkatli bak. Masiyetlerin kiri ve pasıdır gördüğün. Yüreğini tevbeyle yıka, istiğfarla Rabbine yönel. Sonra bir daha bak. Görüntü netleşmiştir... Tevbe ve istiğfara devam et, temizleneceksin. Temizlendikçe arınacak, arındıkça hafifleyecek, hafifledikçe rahatlayacaksın.

Hiçbir şey göremiyorsan, orada dur! Çünkü, ayna görüntü vermiyorsa kritik eşige gelmiş, hayati bir tehlikle karşı karşıyasın demektir. Sözü Allah Rasûlü'ne (sav) bırakıyorum... Tehlikeyi ondan dinle:

"Kıyamet gününde Tihame dağı kadar iyiliklerle gelecek topluluklar biliyorum. Allah onların iyiliklerini saçılmış toz zerreciklerine çevirir. Sevban dedi ki: 'Onları bize açıkla, sıfatlarını belirle ey Allah Rasûlü! Ta ki bilmeden onlardan olmayalım. 'Allah'ın Rasûlü buyurdu ki: 'Onlar, sizin kardeşleriniz ve soydaşlarınızdır. Sizler gece namazına kalktığınız gibi onlar da gece namazından nasiplerini alırlar. Fakat onlar öyle bir topluluktur ki Allah'ın sınırlarıyla baş başa kaldıklarına (haramlara düşer) o sınırları çiğnerler.' " ¹

Ey Nefis!

En son ne zaman ağladığını hatırlıyor musun? Allah'a (cc) olan saygından, O'nun azametinden ya da Rabbine duyduğun sevgiden ötürü hiçkırı hiçkırı, sarsıla sarsıla ağladığın son zamanı soruyorum.

Neden? Sana Allah'ın ayetleri okunmuyor mu? "Onlara Rahman'ın ayetleri okunduğunda ağlayarak secdeye kapanırlar." ² Yoksa sen hiç günah işlemiyor musun? "İşledikleri (günahlara) karşılık çok ağlayıp az gülsünler." ³ Çağrıldığın her salih amele icabet eden bahtiyarlardan mısın? Yapamadığın, güç yetiremediğin, nefisine uyduğun olmadı mı hiç?

"Yine onlara binek temin etmen için sana gelip de: 'Size verecek bir şey bulamıyorum.' dediğin ve harcayacak bir şey bulamadıklarından gözleri yaş dolu olarak üzüntüyle dönüp gidenlere de bir günah yoktur." ⁴

İmtihana uğrayıp, sevdiğilerinden de mi ayrıldın? "Üzüntü (sebebiyle ağlamaktan) gözüne ak düştü." ⁵

Yaşadın, elbet yaşadın da, senin kalbin öyle bir katılaştı ki "Taş gibi hatta daha da katı." ⁶ bir hâl aldı. Ağlayamayışın ondandır.

- Allah'ın yarattığı kevnî ayetleri tefekkür etmezsen,
- O'nun şer'î ayetlerini tedebbüre değer görmezsen,
- Ayakta, otururken ve yan yatarken Rabbini anmazsan,

- Rahmetini umup, azabından sakınarak duaya durmazsan,
- Kabir ziyaretleriyle kalbini inceltmezsen,
- Bir yetimin başını okşayarak onun kimsesizliğine ortak olmazsan,

En son ne zaman ağladığını hatırlıyor musun? Allah'a olan saygından, O'nun azametinden ya da Rabbine duyduğun sevgiden ötürü hiçkırı hiçkırı, sarsıla sarsıla ağladığın son zamanı soruyorum.

- Bir soytarı ya da dalkavuk olmak için yaratılmışsın gibi kendini her şeye gülmeye zorlar, hayatı gülmekten ibaret sanmaya devam edersen kalbin katılaştıkça katılaşacak... Öyle bir gün gelecek ki kalp katılığını cehennem ateşi dışında hiçbir şey giderecek... O gün geldiğinde heyhat ki heyhat!

Ateş, kalpleri yumuşatmaz, eritir.

Ey Nefis!

Biliyor musun? Bazı insanlar vardır. Bastıkları toprak, oturdukları kürsü, bindikleri binek dahi kendilerinden daha hayırlıdır. Evet, yanlış okumadın. Bazı insanlar o kadar değersizdir ki, onları taşıyan hayvan dahi kendilerinden daha değerlidir. Allah Rasûlü, binekleri üzerinde sohbet eden insanlar gördü. "Bineklerle zarar vermeden binip, zarar vermeden bırakın. Onları yollarda sohbet kürsüsü olarak kullanmayın. Nice binek vardır ki sahibinden daha hayırlı ve Allah'ı daha çok zikreder." ⁷ buyurdu.

1. İbni Mace, 4245
2. 19/Meryem, 58
3. 9/Tevbe, 82
4. 9/Tevbe, 92
5. 12/Yusuf, 84
6. 2/Bakara, 74

7. Müsned, 3/349

Buna mukabil insan vardır, Allah katında Kâbe'den daha değerlidir. Abdullah b. Ömer, müminin canını, malını, ırzını, onur ve kerametini koruyan nasları hatırlar, sonra dönüp Kâbe'ye şöyle derdi:

*"Ey Kâbe! Ne kadar büyük bir dokunulmazlığa sahipsin. Fakat mümin, Allah katında senden daha dokunulmaz ve değerlidir."*⁸

Söyle ey Nefis! Sen hangi sınıftansın? Kul olduğunun farkında, Rabbinin unutmayan, O'nu hamd ve şükürle tesbih eden, Kâbe'den daha değerli olanlardan mı?

Yoksa bindiği araba kadar olamayan, canlı cansız her şeyin kendinden daha hayırlı olduğu zikirsiz sınıftan mı?

Ey Nefis!

Başkalarını düşünüp, ahiretlerini dert edinmekten kendi ahiretini unutacak kadar alicenapsın(!). Lisânı hâlin zındıklara ait bir sözü haykırıyor: *'Cesedim öyle büyüsün öyle büyüsün ki, cehennemde benden başka kimseye yer kalmasin.'*

Farkında mısın? İnsanları uyarıp nasihatler dağıttığın konularda sürekli sınanıyorsun. Neredeyse yılda bir veya iki defa imtihan oluyorsun. Ne ders alıyor ne de tevbe ediyorsun.

*"Her yıl bir veya iki defa (Allah tarafından) imtihan edildiklerini, (buna rağmen) tevbe etmeyip öğüt almadıklarını görmüyorlar mı?"*⁹

Kalpleri perdeli, kulaklarında ağırlık olan, hidayete çağrılmalarda icabet edemeyen insanlar gibi davranıyorsun.

*"Allah'ın ayetleri kendisine hatırlatıldığı hâlde yüz çeviren ve elleriyle yapıp ettiklerini unutandan daha zalim kim olabilir? Şüphesiz ki anlamamaları için kalplerine perde germiş kulaklarına da ağırlık koymuşuzdur. Sen onları hidayete çağırırsan bile ebediyen doğru yolu bulamazlar."*¹⁰

Seni dinleyen samimi bir dava adamı, adanmış bir yiğit, her ne görev verilse onun adamı olan müjde ehli bir hizmet adamı sanır.

8. Tirmizi, 2032

9. 9/Tevbe, 126

10. 18/Kehf, 57

Allah şahit, hakkını yiyemeyiz. Damarına basılmadığı, gökten zembille inmiş nefsin çiğnenmediği, cennet taşlarıyla süslü zülûflerine dokunulmadığı sürece iyi rol yapıyorsun.

Gel gör ki, işlerini savaşlar ama nasihatten hoşlanmazsın. İnsanlara yönetici olmak ister ama itaatsizlik, vurdumduymazlık, ben bilirimcilikle eline yüzüne bulaştırdığın işlerde sorumluluk almaz, suçu başkalarına yıkarsın.

Üzülerek belirteyim ki ey nefis, dava ne sinema filmi ne de sanal platform değil. Rol yaparak, inanmadığın şeyleri söyleyerek/yazarak işler yürümez. Sınanırsın, yılda bir, bazen iki. Yine sınanırsın... Yine... Anlayıp öğüt almaz, tevbe edip ıslah olmazsan, öyle bir yakalar ki Rabbin, ne yaptığın rol, ne kestiğin ahkâm, ne de inanmadan söylediklerin kurtarır seni.

Ey Nefis!

Değişmen gerektiğini biliyorsun. Ama sadece biliyorsun. Hiçbir adım atmıyor, bir yerden başlamıyorsun. Bir mucize mi bekliyorsun?

Sen değişmedikçe Allah seni değiştirmeyecek. *"Bir kavim kendinde olanı değiştirmedikçe, Allah onlarda olanı değiştirmemez."*¹¹

Şikayetlenmeyi bırak artık. Gerçekçi ol. Harekete geç. Değiştirmen gereken o kadar şey var ki! Hangisinden başlayacağını mı bilmiyorsun? Namazım, orucum, zikrim, ahlakım, infakım, itaatim, sadakatim... Gözünü mü korkutuyor liste? Korkma! Bir yerden başla... Birini olsun ıslah etmeye çalış, adım at. Sen değiştirdikçe Allah yardım edecek, sen istikamete döndükçe Allah sırat-ı müstakime olan hidayetini arttıracak.

Biliyorsun değil mi? Yerinde saymak diye bir şey yoktur. Bir insan ya ilerliyor ya da geriliyordur. Daha iyi anlayalım diye bir de şöyle söyleyeyim: İlerlemeyen her insan mutlaka geriliyordur. Allah'ın yanında üçüncü bir sınıf yoktur.

*"Sizden ilerlemek ve geride kalmak isteyenler için."*¹²

Değişmeden, ıslah için çabalamadan öylece devam etmek, gerilemek demektir. İnsanlar geriler...

11. 13/Ra'd, 11

12. 74/Müddessir, 37

Değişmeden, islah için çabalamadan öylece devam etmek, gerilemek demektir. İnsanlar geriler... Başladıkları noktaya varıncaya kadar devam eder bu gerileyiş... Allah kuluna merhamet eder.

Gerileyişini fark ettirecek ayetler gönderir. Bazen bir nasihat olur, bazen bir yazı, bazen bir musibet... Kul, gerilemeye devam ederse başlangıç noktasına, sıfır çizgisine kadar devam eder. Sonrası... Allah muhafaza... Cahiliyeye dönüştür.

Başladıkları noktaya varıncaya kadar devam eder bu gerileyiş... Allah kuluna merhamet eder. Gerileyişini fark ettirecek ayetler gönderir. Bazen bir nasihat olur, bazen bir yazı, bazen bir musibet... Kul, gerilemeye devam ederse başlangıç noktasına, sıfır çizgisine kadar devam eder. Sonrası... Allah muhafaza... Cahiliyeye dönüştür. Ne kadar uzak geliyor değil mi? Subhanallah... Bu dahi geriliyor oluşunun alametidir ey nefis! İlerleyen insanlar ürkek olur, kalpleri ahiret nedeniyle korku içindedir, çatık kaşlı bir günden çekinirler... Gerileyen insan emniyet içindedir. Her şeyin kapıları kendine açılmış, yalancı ve yanıltıcı bir sevinç içindedir.¹³ Allah'ın rahmet ettikleri müstesna bu derin uykudan öncelikle uyanırlar.

Ey Nefis!

Bilir misin? Öz nefisine Allah'ı hatırlatan yiğitler vardır. Dünyanın şehvetlerine, nefsin gafletine ve iblisin vesveselerine karşı '*Allah'tan kork!*' diye hatırlatmada bulunurlar. Bazen dakikalar, bazen de saatlerce kendilerine dönük konuşurlar... Kimi zaman bir annenin şefkatiyle kiminde bir babanın şiddetiyle... Nefislerine nasihat ederler. Enes der ki: "*Bir gün Ömer'le beraber çıktım. Bir bahçeye girdi. Aramızı bir duvar ayırıyordu. Onu şöyle derken işittim: 'Ömer b. Hattab! Vay be! Müminlerin emiri Ömer! Allah'a yemin olsun ki, ya Allah'tan korkarsın ya da Allah sana azap eder.'*"¹⁴

Kimisi bu kadar bahtiyar değildir... Nefisine nasihat

edecek seviyeye ulaşmamıştır. Ancak, kalbi yumuşak, nefsin hakikatinden haberdar, nasihate olan ihtiyacının farkındadır. '*Allah'tan kork!*' dediği an durur. Yolunda gitmeyen, mümine yakışmayan bir şeylerin olduğunu anlar. Sözü dinler ve en güzeline tâbi olur.

*"Onlar sözü işitip en güzeline uyarlar. Bunlar Allah'ın hidayet ettikleridir. Bunlar akıl sahiplerinin ta kendileridir."*¹⁵

Bir de nefesine nasihat edecek yiğitliği olmadığı gibi '*Allah'tan kork!*' denmesine tahammülü olmayan nasipsizler vardır. Böylesinin dili çok tatlıdır. '*Allah'* der, '*Rasûlullah'* der, ayet okur, onu takva sahibi sanır, '*Allah'tan kork!*' dersin. İşte o dakika kalbinin '*şeytan kalbi, yüreğinin kurt yüreği'* olduğunu anlarsın. Sesi yükselir, rengi değişir, mazeretler sıralar, anlaşılmadığını söyler, karşıdakini suçlar. Bazen de '*Allah'tan kork'* diyeni gözü kesmez... '*Allah razı olsun, nasihat ettiniz.*' der. Ancak içinde fırtınalar kopuyordur, haksızlığa uğramıştır, hem ona nasihat edenin yüzlerce kusuru vardır, herkes kendine bakmalıdır... Önce kendi ruhunu zehirler, bir mümine yakışmayacak şeytani düşüncelerle kalbini karartır, sonra yeryüzünü ifsat edip zehrini akıtmaya koyulur.

"İnsanlardan öylesi vardır ki, dünya hayatına dair söyledikleri senin hoşuna gider/sözleriyle seni etkiler. O, kalbinde olanın (iyilik, güzellik, islah) olduğuna dair Allah'ı şahit tutar. Oysa o, düşmanın en beter olanıdır. (Bir işin başına yönetici olduğunda ya da) yanınızdaki ayrıldığında yeryüzünde bozgunculuk yapmak, ekini ve nesli yok etmek için çalışır. (Oysa) Allah bozgunculuğu

13. "Kendilerine hatırlatılan (öğüdü) unutulunca, her şeyin kapısını açtık onlara. Kendilerine verilenlerle sevinip/sırmarmaya başlayınca, aniden (azapla) yakalayverdik onları. (Azabı gördüklerinde kurtulmaya dair) tüm ümitlerini yitirenlerden oldular." (Enam 44)

14. Ashabul Rasûl, 130

15. 39/Zümer, 18

sevmez. Ona 'Allah'tan kork!' denildiği zaman, gururu/ kibri onu (nasihat kabul etmemek ve hataya devam etmek gibi) günaha sürükler. Böylesine cehennem yeter. O, ne kötü bir yataktır." 16

İnsan bu üç sınıftan biridir ey nefsim. Sen neredesin?

Ey Nefsim!

Her yeni gün, yeni bir ticaret demektir. Sabah uyanırsın ve alışveriş başlar. Öyle diyor Allah'ın Rasûlü:

"... Her insan sabah yola koyulur/çabalar. Nefsini satışa sunar. Ya onu (taatlerle ateşten) kurtarır. Ya da (masiyetlerle) onu helak eder." 17

Otuz yıl yaşayan bir insan -mükellef olduktan sonrası hesap edilirse- ortalama beş bin defa Rabbiyle ticaret yapmıştır. Birçok kere hata yapmış olsa bile, ömrü boyunca kendisine binlerce fırsat sunulmuştur. El-Kerim olan, merhameti sonsuz bir ilah dışında hiçbir varlık ticaret yaptığı kimseye bu denli cömert ve müsamahakâr davranmaz.

"İnsanlardan öylesi vardır ki, Allah'ın rızasını elde etmek için nefsinin (Allah'a) satar..." 18

Evet ey nefis! Öyle akıl sahibi, nimetin bilincinde olan bahtiyarlar vardır ki, bu ticaretten kârlı çıkmışlardır. Bir gün zarar edecek olsalar, bir sonraki günü fırsat saymışlar, Rablerinin cömert lütfuna salih amellerle karşılık vermişlerdir.

"İşte bunlar, hidayeti sapıklığa değişmişlerdir. Ticaretleri kâr etmemiş, doğru yolu da bulamamışlardır." 19

Bir de böyleleri vardır işte... Bir değil, bin değil, belki on binlerce fırsatı tepmiş, ticaretlerinde zarar etmişlerdir. Her bir yeni günün yeni bir sayfa olduğunu, yeni bir başlangıç olabileceğini idrak edememiş, bir önceki günün çamuru içinde kalmışlardır... Sen de biliyorsun ki ey nefsim, biz biraz çamurdan biraz da Allah'ın ruhundan üflediği ilahi nefhadan müteşekkiliz.²⁰ Özümüz olan çamur, fıski fücuru; ilahi

nefhaysa, takva ve taati temsil eder. Kimi zaman çamura batarız, kimi zaman ilahi nefha yolumuzu aydınlatır, kulluğumuza can olur... Mühim olan çamurda debelenip, karanlıklar içinde şuursuzca oyalanmamaktır. Bunun için çamurun ruha galebe çalmasına müsaade etme. Dün zarar etmiş olablirsin, aynı zararın bugüne sıçramasına izin verme. Madem "Rabbin gündüz ellerini açıp gece günah işleyenlere tevbe fırsatı sunuyor!"²¹ madem güneşin doğuşuyla bir önceki günün zararı olmaksızın, yeni bir zaman sermayesi sunuluyor insana... Öyleyse bu fırsatı kaçırma. Bugün, Allah'ın rızasını elde etmek için nefsinin Allah'a satanlardan ol. Evet ey nefis! Bugün dilini Allah'a sat. Boş konuşma, gıybet etme, yalan söyleme... Bugün vaktini Allah'a sat. Bir köşeye çekil. Kur'an oku. Namaz kıl. Secdelerle Rabbine yakınlaş... Elini cebine götür, cebinde olanları Allah'a sat. Kötü günler için sakladığın akçelerini, onu sana rızık olarak verene sat... Bugün onurunu, gururunu Allah'a sat. Küs olduğun, öfkeli olduğun, dünyalık meseleler nedeniyle kavgalı olduğun kardeşlerini affet. Git, onlara içtenlikle sarıl... Helallik iste... Ticareti kâr etmiş biri olarak başını yastığa koyarsan, ne mutlu sana ey nefis, ne mutlu!

Zarar etmiş olarak günü tamamlarsan, üzül ama Allah'ın rahmetinden ümit kesme. Evet, sakın kâfirler gibi ümitsizliğe kapılıp, 'Olmuyor, yapamıyorum!' deme. Güneş doğmuşsa, Allah gece tuttuğu ruhlarla beraber senin ruhunu salıvermişse²², sana rahmet etmiş ve yeni bir ticaret fırsatı sunmuş demektir. Tevbeyle durulan, yeni güne dair salih bir niyetle adım at, Rabbinden yardım iste ve elinden gelenin en güzelini ortaya koy.

O (cc) kimlere fırsat vermedi ki? 'O'nun çocuğu var.' dediler. Bununla yetinmeyip 'O, için üçüncüsüdür.' dediler. Gökler çatlayacak, yerler yarılacak, dağlar parçalanacak oldu bu sözün dehşetinden. O ne yaptı biliyor musun? Böyle diyenlere seslendi:

"Allah'a tevbe edip bağışlanma dilemeyecekler mi? Allah Gafur (günahları bağışlayan, örten ve günahların

16. 2/Bakara, 204-206

17. Müslim, 223

18. 2/Bakara, 207

19. 2/Bakara, 16

20. "Hani Rabbin meleklere demişti ki: 'Muhakkak ki ben çamurdan bir insan yaratacağım.' Onu tamamlayıp ruhumdan üflediğimde onun için secdeye kapanın." (38/Sad, 71-72)

21. Müslim, 2759

22. "Allah (bedenler) öleceği zaman ruhlarını alır. (Bedeni) ölmeyenin ruhunu da uykusunda alır. Kendisi hakkında ölüm hükmü verilmiş olanın (ruhunu) tutar. Diğeriniyse (uyuyan) belirlenmiş bir zamana kadar salar. Şüphesiz ki bunda düşünen bir topluluk için ayetler vardır." (39/Zümer, 42)

Zarar etmiş olarak günü tamamlarsan, üzülsün ama Allah'ın rahmetinden ümit kesme. Evet, sakın kâfirler gibi ümitsizliğe kapılıp, *'Olmuyor, yapamıyorum!'* deme. Güneş doğmuşsa, Allah gece tuttuğu ruhlarla beraber senin ruhunu salıvermişse, sana rahmet etmiş ve yeni bir ticaret fırsatı sunmuş demektir. Tevbeyle durulan, yeni güne dair salih bir niyetle adım at, Rabbinden yardım iste ve elinden gelenin en güzelini ortaya koy.

*kötü akıbetinden kulu koruyan), Rahim (kullarına karşı merhametli) olandır."*²³

'Allah fakir, biz zenginiz.' dediler, *'Allah'ın eli bağlıdır/cimridir.'* dediler, *'Üzeyr, Allah'ın oğludur.'* dediler, *'Allah'ı görmeden (Peygamberine) inanmayız.'* dediler, Rasûllerini yalanlayıp bir kısmını öldürdüler... O ne dedi biliyor musun?

*"Şayet kitap ehli iman etmiş ve Allah'tan korkup sakınmış olsaydı, elbette onların kusurlarını örter ve onları Naim cennetlerine sokardık."*²⁴

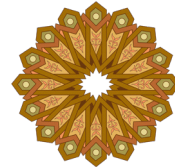
Putlara tapıp *'Bunlar, Allah'ın kızlarıdır.'* dediler, Allah'ın en sevdiği varlığı öldürmeye, hapsedmeye ve yurdundan sürmeye yeltendiler. Yalancı, şair, kahin, deli dediler... Kız çocuklarını diri diri toprağa gömdüler. Kumar oynayıp, içki içtiler. Haksız yere cana kıyıp, zina yaptılar... Her hâllerıyla Allah'a ve Rasûlü'ne kafa tutup inatlaştılar. O ise tüm bunlara karşılık buyurdu ki:

"De ki: 'Ey (çokça günah işleyerek) nefisleri hakkında aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Şüphesiz ki Allah bütün günahları bağışlar. Çünkü O, (evet O) El-Gafur (günahları bağışlayan, örten ve günahların kötü akıbetinden kulu koruyan), Er-Rahim (kullarına karşı merhametli) olandır. Size azap gelmeden önce Rabbinize dönün ve O'na teslim olun. Sonra yardım olunmazsınız. Hiç farkında değilken azap size ansızın gelmeden evvel Rabbinizden size indirilenin en güzeline uyun. Her biriniz 'Allah'ın hakkındaki kusurlarımdan dolayı yazıklar olsun bana ve ben gerçekten alay edenlerdendim!' demeden önce (Allah'a yönelin

*ve O'nun indirdiğine uyun.) Ya da 'Şayet Allah beni hidayet etmiş olsa ben de muttakilerden olurdum.' demeden evvel... Ya da azabı göreceği zaman 'Keşke bir fırsatım daha olsaydı da ben de kulluğumu en güzel şekilde yaparlardan olsaydım.' demeden evvel (Allah'a yönelin ve indirdiğine uyun.)"*²⁵

Sen ki muvahhidsin ey nefsim, sen ki bu sayılanların hiçbirini yapmadın... Bunlara bunca merhametli olan Allah, sana karşı nasıldır acep? Allah'ın rahmetinden ümit kesme ey nefsim!

Davamızın sonu, âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun.

23. 5/Maide, 74

24. 5/Maide, 65

25. 39/Zümer, 53-58

Peygamber Adına İşlenen Cürüm: Noel/Yılbaşı

Başyazı

Muvahhidler olarak bugünün hakikatini insanlara anlatmalı, fesadın boyutlarını gözler önüne sermeliyiz. Sanıldığı gibi İsa'nın doğumu ve sıradan bir eğlence olmadığını, yüzyıllardır devam eden bir pagan ayinin, kapitalist pazarlama ve Batı dünyasının kültür işgalinin bir parçası olarak kutlandığını bütün açıklığıyla ortaya koymalıyız.

Her yeni yılla birlikte dünyanın büyük bir kısmını meşgul eden, 'Noel/Yılbaşı nedir?' sorusunu sordüğümüzde genelde şu cevabı alırız:

Noel, İsa'nın (as) doğduğu günün insanlar tarafından kutsal kabul edilmesi, sevinçlerini eğlenerek ortaya koydukları ve yeni yıl için iyi dileklerde buldukları özel bir gündür.

Bu cevap, meseleyi çarpıtmak ve algı oluşturmak için söylenmiyorsa bilgisizlikten kaynaklı bir cevaptir. Çünkü Noel, İSadan (as) çok öncesine dayanan, putperest Roma eliyle Hristiyanlığa kazandırılmış, Kapitalist paraperestler eliyle dünyanın tamamına bulaştırılan, biraz putperestlik, biraz haramların meşrulaştırılması, biraz da Hristiyan Batı dünyasının kültür işgaline hizmet eden bir pagan ayinidir.

Milattan iki bin yıl önce Antik Romalı müşrikler, tanrı kabul ettikleri varlıkların doğum gününü yılbaşı olarak kutlardı.

Benzer pagan kutlamaların, İsa'nın (as) doğumundan binlerce yıl önce Mezopotamya halkları arasında yapıldığı da bilinmektedir.

İlginçtir, İsa (as) döneminde ve ondan sonra etbai arasında dört asır boyunca böyle bir kutlama yapılmamış, ne dinî bir ayin ne de dünyevi eğlence tertip edilmemiştir.

Roma'nın Hristiyanlığı Kabulü

İsa'nın (as) pak ve halis tevhid davetine yapılan en büyük kötülük, putperest Roma'nın Hristiyanlığı kabulü olmuştur. Zira Roma, tevhid dinine inanarak değil, siyasi sebeplerle Hristiyanlığa girmiştir.

Hristiyanlığı kabulünden önce Roma, siyasi, ekonomik ve askerî anlamda tam bir kaos yaşamaktaydı. Fıtratı tatmin etmeyen putperestlik, insan onurunu ayaklar altına alan zulüm, sadece soylu ve zenginlerin insan kabul edildiği bir ortamda, tevhid, adalet ve kardeşliğe davet eden Hristiyan din adamları, toplum tarafından hüsnükabulle karşılandı. Seçkinler ve soyluların dışında kalan toplumun büyük çoğunluğunun bu yeni dine yöneldiğini gören Roma devlet aklı, Hristiyanlıkla çatışmak yerine onu kabul etmeyi ve tekeline alıp toplumu bir arada tutan bir harç olarak kullanmayı tercih etti.

Bu sebeple putperest Romalılar hiçbir zaman İsa'nın (as) dinine girmedi. Fakat putperestlikleri İsa'nın dinine karıştı ve Hristiyanlık teslis akidesi, İsa'nın ve Meryem annemizin resim ve heykelleriyle çok tanrılı putperest bir dine dönüştü.

Putperest Roma'nın Hristiyanlığa karıştırdığı pagan adetlerinden biri de Noel/Yılbaşı ayinidir.

Noel'in Tarihi

Persler, 25 Aralık tarihini Güneş tanrısı(!) Mitra'nın geceye/karanlığa/kötülüğe zaferi olarak kutlarlardı. Bu tarihte günler uzamaya, geceler kıalmaya başlardı. Bu tabii olaya 'iyiliğin kötülüğe zaferi' şeklinde bir anlam yüklemeleri, olaya bir kutsiyet atfetmelerine neden oldu.

Roma imparatorlarından Augustus, Perslerden ve Mısırlı putperestlerden alınan bu pagan ayinini, Roma'nın en büyük günü ve bayramı ilan etti. Latince doğuş anlamına gelen 'Noel' ismini vererek resmî olarak kutlanılmasını sağladı.

Noel'in Hristiyanlığa Geçişi

İsa'nın (as) doğum tarihi, yıl, ay ve gün olarak belli değildir. Bazı İncil nüshalarında, İsa'nın doğduğu zaman çobanların sürülerini korumak için onların yanında kaldığı anlatılır. Bu da sonbaharın ortalarında, Ekim ayı dolaylarında gerçekleşen bir durumdur. Yani İSadan (as) yola çıkıldığında, Aralık 25'te başlayıp 6

Ocak'a kadar devam eden Batı menşeli kutlamaların İsa'nın doğumuyla hiçbir ilgisi yoktur.

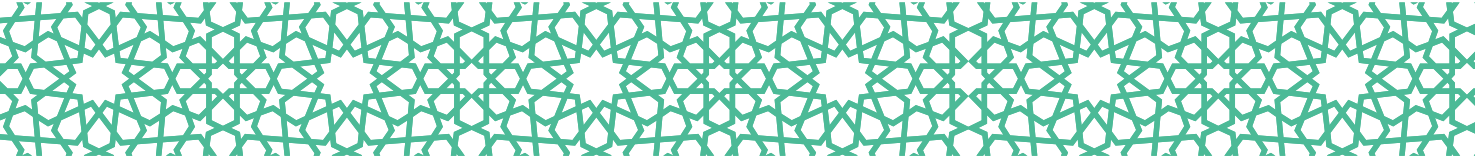
Putperest Roma, milli değerlerini(!) Hristiyanlık içinde yaşatmak istedi. 'Yeni güneşimiz İSadır.' söylemiyle Güneş tanrısı(!) Mitra'ya kulluk için yapılan bu ayin böylece İsa (as) adına icra edilir oldu. Bunu yaparken İncil'de yer alan bazı ayetleri tahrif/tevil ederek kitabın ortasından konuşmuş ve putperestliği İncil'e onaylatmışlardı. İsa'yı, getirdiği mesajı ve kitabı İncil'i nur/aydınlık/ışık olarak vafeden ayetler, kötü niyetli siyasiler, dinlerini dünya karşılığında satan bilginler ve cehalete teşne avam eliyle putperestliği meşrulaştıran şeytan ayetlerine çevrilmişti.

Putperest Roma'nın Hristiyanlığa karıştırdığı pagan adetlerinden biri de Noel/Yılbaşı ayinidir.

Âlim, Hain Olursa!

Selefimizin yerinde tespitiyle söyleyecek olursak: 'Dinin bozulduğu yerde mutlaka fasid niyetli yöneticiler ve kötü âlim/abidler olmuştur.' Bir şirk ayini olan Noel'in Hristiyanlaşmasında din adamlarının rolü, siyasilerinkinden geri kalır değildir.

Ruhbanlığı uydurup hakkını verememekle meşhur, dini koruma hassasiyetinden yoksun, basiret üzere değil de duygusal tatmin üzere Allah'a kulluk etmeye çalışan Hristiyan âlim/abidleri, Romalıları kazanma gayesiyle bu vb. ayinlerin kutlanmasına sessiz kaldılar. Sessiz kalmakla yetinmeyip kutlamaları kiliseye soktular. Romalıları kiliseyle buluşturmak, Hristiyanlık öğretilerini bu özel gün ve geceler eliyle daha fazla insana ulaştırmak düşüncesiyle Noel'i sahiplendiler. Yanlış bir yolla ıslah çabası, daha büyük bir ifsada kapı araladı. Roma'yı kazanamadılar, bilakis Hristiyanlığı Romalaştırıp, üç tanrılı putperest bir din hâline getirdiler.

Çünkü İslam, Allah'ın dini ve boyasıydı. Onun var olmak ve yayılmak için hiçbir kılığa girmeye ihtiyacı yoktu. O, rengini dokunduğu şeye verir ama hiçbir şeyden renk almazdı. Bu gerçeği anlamayıp, İslam'la farklı din ve kültürleri mezceden, İslam'ı toplumlara şirin göstermek için adet ve gelenekle makyajlayan her bedbaht, elleriyle dinine zarar verecek ve hak-batıl karışımı bir hâle getirecekti.

Yanlışlığı Peygamberlerin dilinde tescillenmiş bu yol, her dönemde taraftar bulacak ve her seferinde aynı akıbete mahkum olacaktı.

İslam'a müntesip ülkelerde, cami cemaatini kazanıp inkılap hayaline ortak etmek için camilere girenlerin, zamanla inkılap hayallerini bir kenara bırakıp, salavat-hatim kampanyaları düzenleyen birer cami cemaatine dönüşmeleri veya demokratik İslam'la(!) Kemalist sistemi İslamlaştırmak ve vesayet rejimine son vermek için, parlamento cihadıyla(!) yola çıkıp, Kemalizm'in yılmaz bekçilerine dönüşen ve *'Mustafa Kemal'i CHP'ye bırakmayız!*' noktasına savrulanlar gibi. Hepsi, aynı yanlış yolun yolcusu ve aynı kötü akıbetin sahipleridir.

Allah Rasûlü'nün (sav) bidatle ilgili sert uyarıları ve bidatçi hakkında sarf ettiği ağır tehditler biraz da bu tehlikeye matuftur. Kendinden önce yaşamış Rasûllerin duru davetlerinin nasıl bozulduğuna bakan Nebi; inhirafın açıktan düşmanlık edenler tarafından değil, dine müntesip gafiller tarafından olduğunu görmüştür. Bu sebeple uyarılarının çoğu, tamamlanmış ve hiçbir eksiği olmayan dine uyup, yenilik çıkarmamak ve yenilikçi/bidatçilerden sakınmak noktasında yoğunlaşmıştır.

Şirk Ayininin Rükünleri

Güneş tanrısı(!) Mitra'ya kulluk için kutlanılmaya başlanan *'Noel'* ayininin üç rüknü vardır. Noel baba, çam ağacı süslemesi ve haramların meşrulaştığı eğlence partileri... Şimdi bu figürleri yakından inceleyim.

• Noel Baba

Hristiyanlara göre Miladi 4. Yüzyılda Antalya Demre civarında önemli bir aziz yaşamıştır. Nikolas isimli bu Hristiyan veli/ermiş şahsiyet, yoksullara yardım eden, kimsesizlerle ilgilenen, darda kalanların yardımına yetişen bir Allah dostudur.

Hakkında sayısız hikaye/menkibe anlatılarak özellikle çocuklara sevdirilen aziz Nikolas, önce Avrupa'da daha sonra ABD'ye göç eden Avrupalı Hristiyanlar eliyle ABD'de büyük bir üne kavuştu.

Bir efsane kahramanı olan Aziz Nikolas'ın, tombul, sevimli, kırmızı giysili, sakallı ve sırtında hediye çuvalı somut bir hâle gelmesi ise kapitalizmin ve kültürel işgalin sembolü olan Coca Cola'nın marifetidir. 19. Yüzyıla kadar şekli meçhul olan Noel Baba, Coca Cola'nın renkleri olan kırmızı beyaz kıyafetlere, uzun sakalı ve tombul yanaklarına bir reklam yüzü olarak sahip olmuştur. Bilindiği gibi kapitalizm her şeyi metalaştırıp ticari bir sermaye haline getiren, sonra da bu metanın alınıp satıldığı pazarlar oluşturan bir sistemdir.

Yılbaşı/Noel dünya çabında ekonomik hareketliliğe neden olduğundan, kapitalist şirketlerin özel gündemindedir. Benzerleri olan öğretmenler günü, sevgililer günü, anneler günü, babalar günü gibi hediyeleşmenin yani alışverişin yoğun olduğu özel günlerde ne alacağınız, nerede olmanız gerektiği, ne şekilde kutladığınızda medeni bir insan olabileceğiniz medya aracılığıyla size öğretilmekte, böylece hediye üreticileri ve eğlence mekânı sahipleri kazançlarına kazanç katmaktadır. Çocuklara bedava hediye dağıtan, evlerin bacasından girerek onlara beklemedikleri sürprizler hazırlayan, tamamen Allah rızası için uğraşan(!) Aziz Noel baba, kapitalizm marifetiyle parayla hediye dağıtan Bay Noel'e dönüşmüştür.

Noel Baba'nın bir diğer görevi, insanlığa Batı medeniyetini sevdirmektir. Haçlı seferleri ile girilemeyen topraklara girmek, zihin ve gönül dünyalarını işgal ederek, fiilî işgale zemin hazırlamaktır.

Yıllar öncesinden Arif Nihat Asya, Noel Baba'yla ilgili şu tespitlerde bulunmuştur: *'Yılbaşı neyimiz olur?' diye soruyorum... Ramazan Bayramımız mı? Kandilimiz mi? Kurban Bayramımız mı? Biz, Muharremlerle, Martlarla başlayan yıllar da biliriz... Ki, hiçbiri böyle şımarıklıkla, böyle ayyaşlıkla, böyle kumarbazlıkla açılmazdı. Hepsi, efendi yıllardı.'*

'Bu bahsi bu kadarla geçiyor ve Noel Baba'ya geliyorum: Memleketimize, herhâlde Beyoğlu'ndan giren, Halic'i atlayarak Fatih'e, Aksaray'a, sonra Rumeli'ye ve Boğaz'ı aşarak önce Kadıköy'e, Moda'ya ve sonra Üsküdar'a ve oradan Anadolu'ya geçen bu bunak,

neyimiz olur? Babamız mı, dedemiz mi, amcamız mı, yoksa Avrupalılıktan pirimiz mi?’

‘İstanbul’un Tepebaşı’ndan, Adana’nın Tepebaşı’na kadar her yeri bilen, her yere uğrayan bu moruk kimdir, necidir?’

‘Bir resmine bakarsanız Havarilere, öteki resmine bakarsanız Rasputin’e benzeyen bu iskambil papazı, aramızda neyin nesidir? Bunu merak etmediniz mi?’

‘Siz bırakın da ben söyleyeyim onun kim olduğunu: O, Haçlı seferlerinden kalma bir kılıç artığıdır. O zaman silahla giremediği yerlere, şimdi beyaz sakalıyla saygılar ve sevgiler toplayarak girebiliyor.’

‘O, evimize girerken eşeğini kapımızın halkasına bağlayan bir Pier Lermit’tir...’

‘Kardeşlerini mukaddes savaşa hazırlamaktan geliyor. O, adıyla sanıyla bir misyonerdir ki, kılığını değiştirmiştir... Ve bizi avlamaya, kucağında getirdiği oyuncularla en can alıcı noktamızdan, çocuklarımızdan başlamıştır.’

‘Bu cömertliğinin karşılığını istemeyecek mi sanıyorsunuz, fedakârlığının sebebini düşünmediniz mi?’

‘Bırakın, onun hakkından ben gelirim: İşte sakalını çekince gördünüz... Sakalı elimde kaldı ve altından Lüçifer (şeytan) çıktı. Bilirsiniz ki, casuslar da kıyafetlerini ekseriya değiştirirler. Bu, mezar beğenmeyen hortlağa, ya mezarını gösterin yahut bırakın! Haçında çarmlıha gereyim onu.’

‘Tehlikeyi sezer de kendiliğinden gitmeye kalkarsa, çıkarken ceplerini yoklamayı unutmayınız! Muhakkak, bir şeyinizi çalmıştır.’

• Çam Ağacı

Çam ağacı, müşrik toplumlar tarafından tapılan, bereket umulan putlaştırılmış varlıklardandır. Hristiyanlarda ise, İsa’nın (as) çam ağacına ineceği inancı yaygındır. Muharref Hristiyanlık ve putperest Roma ortaklığı olan Noel’de çam ağacının süslenmesi ilginç olmasa gerektir.

• Eğlence

Noel/Yılbaşı denildiğinde akla ilk gelen görüntü, içkilerin su olup aktığı, mahremiyet sınırlarının kaybolduğu, Kur’an’ın ifadesiyle “hayvanlar gibi yenilip, eğlenilen”¹ ortamlardır.

İçki, domuz ve mahremiyet sınırlarının kalktığı eğlencelerin Hristiyanlara haram olduğunu biliyoruz. Bu, Hristiyanlığı Romalaştıran putperestlerin ve Roma’nın devamı olan modern Batı dünyasının Noel’e kattığı bir çirkeftir. Roma’nın ve vârisi Batı’nın dinî ve dünyevi her fırsatı eğlenceye çevirmesi ve insanlar için cazip hâle getirmesinin özel bir sebebi vardır. Çünkü küfrün ve tuğyanın devamı, uyuşturulmuş, niçin yaratıldığı gerçeğine yabancı, sadece hayvani yönünü tatmin etmekle mutlu olacağına inanan insanlarla mümkündür. İman ve İslam’ın devamı ve muhafazası, salih amellerle sağlandığı gibi, küfür ve şirkin devam ve muhafazası masiyetler fahşa ve münkerle sağlanabilir.

Çam ağacı, müşrik toplumlar tarafından tapılan, bereket umulan putlaştırılmış varlıklardandır.

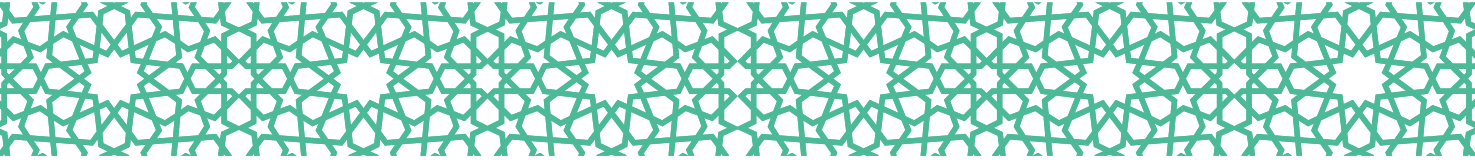
Bunun içindir ki Allah (cc) geçmiş kavimleri konu ettiği ayetlerde, onların şirkleri yanında öne çıkan, helal sayıp gündelik hayatın parçası hâline getirdikleri haramlarına da vurgu yapmıştır. Medyen halkının tartı ve ölçüde hile yapması, Lut kavminin eşcinsel davranışları, Semud kavminin binalarla öğünmesi, Mekkelilerin kız çocuklarını diri diri gömmesi örnek olarak gösterilebilir.

Müslüman Mahallesinde Salyangoz Satmak

Noel ayini, Osmanlı’da yaşayan Hristiyanların devlet ricalini Noel’e davet etmesi ve devletin davete icabetiyle Müslüman mahallesine girmiş oldu. Temsilci düzeyinde bir grup bürokratın iştirakiyle 1829 yılında Noel kutlandı.

Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte temsilci düzeyinde iştirak edilen kutlamalar, yerini resmî devlet kutlamalarına bıraktı. Cumhuriyet’in kurucu kadrosu, Noel’i modernleşme yolunda bir basamak olarak

1. 47/Muhammed, 12

gördü ve Osmanlı izlerini silip, batılı bir hayat biçimini ikamede araç olarak kullandı.

1926 yılında Milli Piyango bünyesinde yılbaşı çekişleri düzenlendi. Böylece yokluk ve imkânsızlık içindeki Anadolu halkı, Noel şerefine(!) düzenlenen çekilişlere katılarak dolaylı da olsa Noel'i kutlamış oldu.

Bundan üç yıl sonra 1929'da cumhuriyetin kurucu kadroları yılbaşı balosu tertip etti. Yakın dönem tarih çalışmalarıyla ünlü Prof. İlber Ortaylı yılbaşı kutlamalarının etkisini şöyle anlatır: *'Türk hayatında balo, kadınlı erkekli yemek, danslı müzikli yerlere gitmek gibi yenilikler yılbaşı geceleri sayesinde hızlandı...'*

Buraya kadar yaşananları anlamak mümkündür. Çünkü, Lozan sonrası atılan adımları *'Muasır medeniyetler seviyesine ulaşmak için halkın din ve namus anlayışını değiştirmek'* olarak tarif etmişti Mustafa Kemal...

Buna göre yılbaşı kutlamaları, dinden kaynaklı mahremiyet/namus anlayışını ve dinin haram kabul ettiği içkili eğlenceleri meşrulaştırıp yaygınlaştırmak için kullanılacaktır.

Anlamakta güçlük çektiğimiz ise, kendini İslam'a nispet edenlerin bu putperest ayini kabullenmesi, tertip ettiği eğlencelerde Hristiyan Batı dünyasını geride bırakmasıdır. Fener Ortodoks Rum patriği dahi İslam âleminde sahiplenilen Noel için şaşırılmış ve şaşkınlığını şu cümlelerle ifade etmiştir: *'Noel Baba diye bilinen Aziz Nikolas, Hristiyan âleminin sembolüdür. Türkiye'de özellikle son yıllarda, Noel Baba'ya karşı bir sempati doğduğunu, maketlerinin satıldığını müşahede ediyoruz. Noel yortuları, Hristiyan âleminin bayramıdır. Yüzde 98'i Müslüman olan Türkiye'de, bizim bayramımıza olan bu ilgiyi emin olun hayretle karşıladım.'*

Patriğin hayreti normal, hayretine temel teşkil eden gerekçe ise anormal ve yanlıştır. Çünkü gördükleri yüzde 98'i Müslüman olan bir ülkede değil, yüzde 50'si demokrat muhafazakâr, yüzde 25'i laik, yüzde 10'u milliyetçi, yüzde 10'u Kürt solu, yüzde 3'ü Türk solu, geriye kalan azınlık ise Allah'ın rahmet ettiği muvahhid Müslümanın yaşadığı bir ülkede olmaktadır.

Anlaşılması zor ikinci bir durum, yılbaşına alternatif olarak üretilen hicri yılbaşı kutlamalarıdır. Çünkü İslam'ın bayramları, özel gün ve geceleri bellidir. O, Allah'ın dini olduğundan her şeyiyle Allah tarafından

belirlenmiştir. İslam'ın, batıl dinler karşısında konumlanıp, onların dinî-dünyevi kutlamalarına alternatif üretmek gibi bir gayesi olmamıştır, olamaz.

Batıl dinler beşer üründür. Bu hâllerıyla değişime ve yeniliğe açıktırlar. Batıl dinleri üreten insan, bugün doğru gördüğünü yarın yanlış görüp hayatından çıkarabildiği gibi; yanlış doğru görüp hayatına dahil edebilir. Dün ihtiyaç olmayan bugün ihtiyaç hâlini alabilir.

İslam ise yapısı itibariyle değişikliğe, gelişmeye, yeniliğe açık değildir. Onu, ilmi her şeyi kuşatan, kıyamete kadar insanoğlunun her ihtiyacını bilen Allah vaaz etmiştir. İslam, yeryüzüne indiği ilk gün neyse, bugün de odur, kıyamete kadar da öyle kalacaktır.

Aksi hâlde, Yahudilerin ve Hristiyanların başlarına gelen, bu ümmetin de başına gelecek, dinin tahrifi kaçınılmaz olacaktır. İslam dinine beşer müdahalesinin adı *'bidat-ı hasene'* yanılığısıdır. Yahudiler, dinlerine mişna isimli âlim yorumlarıyla, Hristiyanlar abidlerin uydurduğu ruhbanlıkla, Müslümanlar ise bidat-ı haseneye ihanet ettiler. Bu bidatlerden biri de İslam'ın ilk asırlarında bilinmeyen hicri yılbaşı kutlamalarıdır.

Noel'in aslı, tarihi, Hristiyanlığa geçişi ve İslam âleminde uygulanmasına dair birtakım açıklamalar yaptıktan sonra diyebiliriz ki:

Muvahhidler olarak bugünün hakikatini insanlara anlatmalı, fesadın boyutlarını gözler önüne sermeliyiz. Sanıldığı gibi İsa'nın (as) doğumu ve sıradan bir eğlence olmadığını, yüzyıllardır devam eden bir pagan ayinini, kâpitalist pazarlama ve Batı dünyasının kültür işgalinin bir parçası olarak kutlandığını bütün açıklığıyla ortaya koymalıyız.

Bu bir davet metodudur ve menşei Kur'an'dır. Allah (cc), İbrahim'e (as) nispet ederek oluşturulmuş geleneklerin yanlışlığı üzerinden Mekkelileri defalarca uyarmış, bunun İbrahim'in yolu ve Allah'ın emri olmadığını hatırlatmış, akabinde onları fitrat dini olan İslam'a davet etmiştir.²

Davamızın sonu, âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.

2. Enam suresi bu metodun örnekleriyle doludur.

Hikmet Parıltıları

Talha b. Musarrıf şöyle demiştir:

*'Kim Kur'an'ı gündüzün herhangi bir vaktinde hatmederse, melekler akşam oluncaya kadar ona salât getirirler. Kim de Kur'an'ı gecenin herhangi bir saatinde hatmederse, melekler sabahlayıncaya kadar ona salât getirirler.'*¹

İbni Ebi Dünya'dan rivayet ediliyor: 'O, bir gece uyuya kaldığı için hizbinden geri kaldı. Rüyasında kendisine şöyle seslendiğini hissetti:

'Bedenin kuvvetinden ve sıhhatinden ötürü şaşırırm

Ve bir gencin fecre kadar yattığından ötürü

Ölümün kaçırıp götürceklerinden emin olunmaz

*Bir gecenin karanlığında gittiğinde.'*²

---

1. İmam Nevevi, Ezkar
2. İmam Nevevi, Et-Tibyan

Biz Göğsünü Genişletmedik mi?

Özcan YILDIRIM
ozcanyildirim@tevhiddergisi.net

İslam daveti ile ilk muhatap olduğumuzda kendi iç dünyamızda çatışma hâli olması muhtemeldir. Çünkü bu davetle muhatap olduğumuz güne kadar bize öğretilen din algısını yerle bir eden bir din ile karşı karşıya kalıyoruz. İnsanların bu konuda bize çektiği çoğunluk, atalar, gelenek ve *'bunca âlim bilmiyor mu?'* kılıçlarına ancak şerh-i sadr ile karşı koyabiliriz.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ (1) وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ (2) الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ (3) وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ (4) فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (5) إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (6) فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ (7) وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ (8)

1. Biz göğsünü genişletmedik mi?
2. (Nubuvvet öncesi hatalarını veya nubuvvetin ağır) yükünü üzerinden indirmedik mi?
3. Ki o yük senin belini bükmüştü.
4. Senin şanını yüceltmedik mi?
5. Hiç şüphesiz ki, zorlukla beraber kolaylık vardır.
6. (Evet) zorlukla beraber kolaylık vardır.
7. (Öyleyse) boş kaldığında hemen (ibadet ve taate koyul ve) yorul.
8. Ve yalnızca Rabbine rağbet et.

Sureye Dair Açıklayıcı Ön Bilgiler

1. Surenin İsmi ve Nüzul Yeri

Bu sure, tefsirlerin çoğunda ve Buhari ve Tirmizi'de '*Elem Neşrah suresi*' olarak da anılmıştır. Bazı tefsirlerde '*Şerh suresi*', bazı tefsirlerde ise '*İnşirah Suresi*' olarak isimlendirilmiştir.¹

Sure, ittifakla Mekki olup, Duha suresinden sonra, Asr suresinden önce inmiştir.²

2. Surenin Önceki Sure ile Bağlantısı

Konu ve üslup açısından Duha suresi ile bağlantılı bir suredir. Her iki sure de Rasûl'ü teskin etmek, rahatlatmak, davete ve şükre teşvik etmek için inmiştir.

Hatta seleften bazıları besmele olmadan iki surenin bir olduğunu söylemişlerdir. Fakat doğru olan, mana bakımından benzerlik gösterse de ayrı sure olduklarıdır.

3. İhtiva Ettiği Konular

a. Rasûl'e verilen üç nimetin hatırlatılması

Bu kısımda Allah *subhanehu ve teâlâ*, Rasûl'ün göğsünü iman ve hikmetle genişletmesinden, hatalarının ve nubuvvetin yükünün hafifletilmesinden, dünya ve ahirette makamının ve şanının yüceltilmesinden bahsetmiştir.

b. Zorluğun biteceğini vadetmesi

Bu kısımda da Rasûl'ün üzerindeki eziyet ve sıkıntının biteceğini, yardımın da yakın olduğunu ona bildirmesi vardır.

c. Allah'a ibadet ve tevekkül etmeyi hatırlatması

Allah *subhanehu ve teâlâ* son bölümde de Rasûl'e davasının ağırlığına ve yorgunluğuna dair manevi bir reçete sunmuştur.

4. Surenin İsmi ile Surenin Sonuna Dair Önemli Bir Mülâhaza

Söz konusu sure, Allah'ın nimeti ile başlamaktadır. Bu da göğüs genişliği/gönül ferahlığıdır. Surenin sonu da '*Şerh-i sadr*'ın en büyük sebeplerinden biri ile nihayete ermiştir.

"Ve yalnızca Rabbine rağbet et."

Bu da ileride geleceği üzere Arap belagatındaki '*hasr*' üslubunu ifade etmektedir. Yani, '*Sadece ve sadece Rabbine yönel, O'ndan başkasına rağbet etme*' demektir.

"Allah, kimi hidayet etmek isterse, onun İslam'ı kabul etmesi için göğsünü genişletir. Kimi de saptırmak isterse, gökyüzüne yükseliyormuş gibi göğsünü dar ve sıkıntılı yapar. Böylece Allah, iman etmeyenleri pislige mahkum eder."³

Konu ve üslup açısından Duha suresi ile bağlantılı bir suredir.

Her iki sure de Rasûl'ü teskin etmek, rahatlatmak, davete ve şükre teşvik etmek için inmiştir.

Hidayet '*Şerh-i sadr*'ın en büyük sebebidir. Dalalet/sapkınlık da göğsün daralmasının sebebidir. Sureye bu boyutu ile bakıldığında mükemmel bir uyum içerisinde olduğu görülecektir.

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ

"Biz göğsünü genişletmedik mi?"

Allah *subhanehu ve teâlâ* bu surenin girişinde de takrir ifade eden soru ile başladı. Ayete dair âlimlerin maddi ve manevi olarak iki tip yaklaşımı olmuştur:

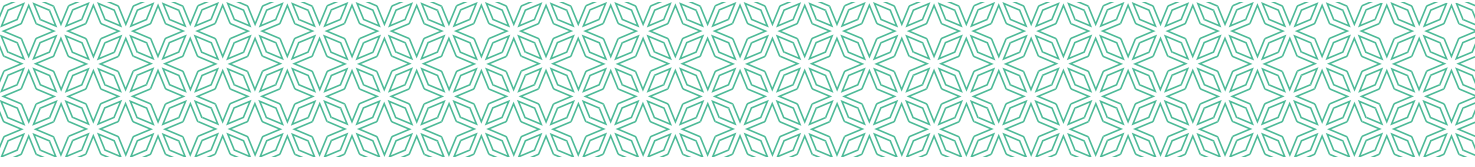
a. Bundan kasıt sirette gerçekleşen '*şakku's sadr*' olayıdır. Bu da, Allah Rasûl'ün çocuk yaşta iken göğsünün yarılması ve kalbinin yıkanması hadisesidir.

Sahih'te geçen Enes b. Malik'ten, onun kavminden

1. Et-Tahrir ve't Tenvir - Muhammed et-Tâhir b. Aşûr, 30/419

2. Et-Tahrir ve't Tenvir - Muhammed et-Tâhir b. Aşûr, 30/419

3. 6/Enam, 125

bir kimse olan Malik b. Sa'saa'dan rivayet edildiğine göre Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: *"Ben Beyt'in yanında uyku ile uyanıklık arasında iken birisinin şöyle dediğini duydum: Bu (bizim aradığımız) üç kişiden birisidir. Bana altından bir kap getirildi. İçinde zezem suyu vardı. Göğsüm şuraya kadar açıldı."* Katade dedi ki: Ne demek istiyor? diye sordum. (Malik): Karnının aşağı tarafına kadar, dedi. (Peygamber devamla) buyurdu ki: *"Kalbim çıkarıldı, kalbim zezem suyu ile yıkandı, sonra tekrar yerine kondu. Sonra da iman ve hikmet ile dolduruldu."*⁴

"Ebu Hureyre kendisinden başka kimsenin soramayacağı şeyleri Rasûlullah'a sorardı. Bir seferinde dedi ki: 'Ey Allah'ın Rasûlü! Nubuvvet konusuyla ilgili ilk gördüğün şey nedir?' Rasûlullah doğrulup dedi ki: 'Ey Ebu Hureyre! Sen bir soruyorsun. Doğrusu ben, on yaşından birkaç ay almışken çöle düştüm. Ve başımın üstünden bir konuşma duydum. Baktım ki bir adam diğer adama: 'Bu, o mu?' diyor. Adam: 'Evet.' deyince, ikisi beni karşıladılar. Hiçbir yaratıkta görmediğim bir cehre ve hiçbir yaratıkta bulmadığım bir ruh ve hiçbir yerde görmediğim elbiseleri vardı. Yürüyerek bana doğru geldiler. Nihayet her biri benim bir bacağıma tuttu, ama hiçbirinin tuttuğunun farkında değildim. Biri arkadaşına dedi ki: 'Yatırın.' Çekmeksiz ve zorlamaksız beni yatırdılar. Biri diğerine dedi ki: 'Göğsünü yar.' İkisinden birisi göğsüme uzandı ve benim gördüğüme göre kan akmaksızın ve ağır duymaksızın göğsümü yardı. Adam dedi ki: 'İçindeki kin ve hasedi çıkar.' O da pıhtı şeklinde bir şey çıkardı, sonra tutup attı. Daha sonra adam diğerine dedi ki: 'Merhamet ve şefkati koy.' Bir de baktım ki, gümüşe benzer bir şey çıkardı. Sonra benim sağ ayağımın baş parmağını titretip 'Salim olarak kalk.' dedi. Ben, böylece küçüğe şefkat, büyüğe merhamet dolu olarak kalkıp koştum.'"⁵

b. Bundan kastedilen, kendisine vahyedileni alabilmesi için onu hikmetle aydınlatmak ve rahatlatmak⁶ demektir.

Ayetteki Şerh-i sadr, 'senin göğsünü nurlandırdık', 'İyice genişlettik', 'Rahatlattık' anlamında kullanılmıştır.

*"Yani, kalbini nurlandırdık ve onu geniş ve rahat kıldık. Allah, Peygamberin kalbini açıp rahatlattığı gibi, aynı şekilde şeriatını da geniş, hoşgörülü ve kolay kıldı. Onda ne bir zorluk, ne bir ağırlık ne de bir darlık vardır."*⁷

*Hasan'ın rahimehullah şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Biz, göğsünü senin için açıp genişletmedik mi?" "Yani, (göğsü açılıp) hüküm ve ilim ile dolduruldu."*⁸

*'Nebi'nin göğsü genişledi, açıldı. Böylece bütün işleri, canı sıkılmadan, morali bozulmadan ve endişeye kapılmadan yapar hâle geldi. Öyle ki ister sıkıntılı, ister huzurlu anlarında olsun, hep gönlü ferah ve görevini ifa ile meşgul hâle geldi. O hâlde 'şerh', genişletmek demek olup, manası gamdan, kederden, üzüntüden kurtarmaktır. Çünkü Araplar, gamı, kederi, endişeyi 'göğüs darlığı' diye ifade ederler. Bu, tıpkı: "Andolsun biz, senin göğsünün daraldığını biliyoruz."⁹ ayetinde olduğu gibidir.'*¹⁰

Müfessirler iki farklı yaklaşımla ayeti yorumlasalar dahi ikisi arasında bir çelişki söz konusu değildir. Biri Allah Rasûlü'nün yaşadığı maddi bir hadise olup, diğeri ise Allah'ın buna bağlı olarak verdiği nimettir.

Şerh-i Sadr/Göğsü Açmak İfadesi Kur'an'da Nasıl Kullanılmıştır?

a. Her çeşit zihin karışıklığından ve tereddütten uzak, Allah'ı zikrederek mutmain olmuş anlamında.

*"Allah, kimi hidayet etmek isterse onun İslam'ı kabul etmesi için göğsünü genişletir. Kimi de saptırmak isterse gökyüzüne yükseliyormuş gibi göğsünü dar ve sıkıntılı yapar. Böylece Allah iman etmeyenleri pislige mahkum eder."*¹¹

*"Allah'ın göğsünü İslam'a açtığı ve Rabbinden bir nur üzere olan kimseyle (kalbi mühürlenmiş ve karanlıklar içinde bırakılmış kimse bir olur mu hiç?) Allah'ın zikrinden yana kalpleri katı olanların (Allah anıldığı hâlde kalpleri yumuşamayanların) vay haline! Bunlar apaçık bir sapıklık içerisinde dirler."*¹²

7. İbni Kesir

8. Kurtubi

9. 15/Hicr, 97

10. Razi, Mefâtihu'l Gayb

11. 6/Enam, 125

12. 39/Zümer, 22

4. Buhari. Hadisin devamında İsra ve Miraç hadisesi uzunca anlatılmaktadır.
5. İmam Ahmed
6. Ebu Hayyan

b. Güç ve kuvvet anlamında.

"(Musa) dedi ki: 'Rabbim! Şüphesiz ki ben, beni yalanlamalarından korkuyorum. Göğsüm daralıyor, dilim tutuluyor Harun'a da (benimle beraber) risalet vazifesi ver.' " ¹³

"Rabbim! Göğsümü genişlet. İşimi kolaylaştır. Dilimdeki bağı/düğümü çöz ki sözümü anlayabilsinler. Ailemden bir vezir/yardımcı ihsan et bana. Kardeşim Harun'u..." ¹⁴

'Sadr' Kelimesinin Kullanımına Dair Bir Not

Sadr kelimesi, Kuran'da farklı şekillerde kırk altı yerde geçmektedir. Anlamı da, bir şeyin baş tarafı veya en üst kısmı, bir bölümü, kişinin yöneldiği taraf, boyundan karın boşluğuna kadar olan vücudun ön kısmı, göğüs ve bağır, reis ve kumandandır.¹⁵

Kur'an-ı Kerim'de sadrın genişleme ve daralma¹⁶, sıkıntılardan şifa bulma¹⁷ özelliklerinden bahsedilir. Ayrıca sadr, kalpleri çevreleyen, kalplerin içinde yer aldığı mekân¹⁸, arzu ve ihtiyaç mahalli¹⁹, bilgilerin korunduğu yer²⁰, kin²¹, kibir²², korku²³ ve vesveselerin yer ettiği mahal²⁴ olarak tasvir edilir.²⁵

Kıymetli âlim İbni Kayyim (Allah ona rahmet etsin) şöyle der: 'Allah'ın 'O, insanların göğüslerine vesvese verip durandır.' buyruğundaki sırrı düşün. Allah kalpler (قلوب) değil de göğüsler (صدور) demiştir. Göğüs/sadr, kalbin bulunduğu mekân ve alandır. Kalbe gelen şeyler oradan girer. Önce göğüste toplanıp, sonra kalbe geçer. Dolayısıyla orası, kalbin koridoru mesabesindedir. Emirler, talep ve arzular da kalpten göğse çıkar, oradan bedenın askerlerine dağılır. Bunu anlayan

kişi Allah'ın 'Allah, göğüslerinizdekini yoklamak ve kalplerinizdekileri temizlemek için (böyle yaptı.)' ²⁶ buyruğunu da anlar."

Zira şeytan, kalbin sahası ve evi olan yere girer ve kalbe atmak istediklerini oradan atar. O, göğüste vesvese verir ve vesvesesi kalbe ulaşır. Onun için Allah 'Şeytan ona (Âdem'e) vesvese verdi.' buyururken 'إليه' 'ona' demiş, 'فيه' 'onda' dememiştir. Çünkü mana 'vesveseyi ona attı, ulaştırdı, o da kalbine girdi.' şeklindedir.' ²⁷

Kur'an-ı Kerim'de sadrın genişleme ve daralma, sıkıntılardan şifa bulma özelliklerinden bahsedilir.

Ayrıca sadr, kalpleri çevreleyen, kalplerin içinde yer aldığı mekân, arzu ve ihtiyaç mahalli, bilgilerin korunduğu yer, kin, kibir, korku ve vesveselerin yer ettiği mahal olarak tasvir edilir.

Neden Şerh-i Sadr?

Allah Rasûlü'nün aldığı risalet vazifesi birçok zorluğun yanında Allah'ın kelimesini taşımak gibi zor bir görevi de içinde barındırır.

Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* ilk vahyi Hira mağarasında alıp Cibril ile karşılaşması ve Cibril'in onu kuvvetle sıkması, bu işin tabiatında zorluk olduğunu anlamasına sebebiyet vermişti. Bundan sonra gelecek her vahiy başlı başına bir zorluk olacaktı. Sözü, Allah Rasûlü'nün vahiy anındaki hâlet-i ruhiyesini anlatan Zeyd b. Sabit'e bırakalım:

"Rasûlullah'a vahiy geldiği bir gün yanında oturdum. Onu bir ağırlık kapladı. Ağırlık kapladığı zaman, onun dizleri benim dizlerimin üzerindeydi. Allah'a

13. 26/Şuara, 12-13

14. 20/Taha, 25-30

15. İbni Manzur, 4/445; Müfredat, 477

16. 6/Enam, 125; 39/Zümer, 22

17. 10/Yunus, 57; 9/Tevbe, 14

18. 22/Hacc, 46

19. 40/Mümin, 80; 59/Haşr, 9

20. 29/Ankebut, 49

21. 7/Araf, 43

22. 40/Mümin, 56

23. 59/Haşr, 13

24. 114/Nas, 5

25. Prof. Dr. Hayati Hökekleli, Kur'an'da Kalp Kavramı.

26. 3/Al-i İmran, 154

27. Bedâiu'l Fevâid

yemin ederim ki, hiçbir şeyi Rasûlullah'ın dizinden daha ağır bulmadım! Sonra o hâl ondan gitti ve 'Yaz, ey Zeyd!' dedi. Ben de bir kürek kemiği aldım. Nisa suresi'nin 95. ayetinin tamamını sonuna kadar yazdım. Âmâ bir zat olan İbni Ummu Mektum, mücahitlerin faziletini bu ayette duyunca kalktı ve 'Ya Rasûlallah! Âmâ ve benzeri gibi olanlardan, Allah yolunda cihada gücü yetmeyenlerin durumları nasıldır?' dedi. Allah'a yemin ederim ki, onun sözü biter bitmez, Rasûlullah'ı tekrar bir ağırlık kapladı. Bu defa onun dizlerini ilkinden daha ağır buldum. Sonra o hâl ondan gitti, 'Yazdığını oku.' buyurdu. Yazdığım kısmı okuyunca 'Özür sahibi olmaksızın' mealindeki cümleyi okudu, bu kısmı o ayete kattım."²⁸

Aişe *radiyallahu anha* şöyle rivayet etmiştir:

"Haris b. Hişam Peygamber'e: 'Sana vahiy nasıl geliyor?' diye sordu. Peygamberimiz de buyurdu ki: 'Bazen çingirak sesi gibi gelir, bana en ağır geleni de budur. Sonra vahiy benden kesilir, ben de bana söyleneni aynen alıp ezberlemiş olurum... Bazen de melek bana bir insan suretinde gelir ve bana söyler, ben de onun söylediğini aynen ezberlemiş olurum.'"²⁹

"Rasûlullah'a vahiy geldiği zaman, üzerine bindikleri devesi vahyin ağırlığı sebebiyle yere çökerdi. Peygamberimiz de şakaklarından ter dökerdi. İsterse soğuk bir günde olsun."³⁰

Bunların hepsi Allah Rasûlünün *sallallahu aleyhi ve sellem* misyonunun ne denli ağır olduğunun birer kanıtı idi. Bu misyonu icra etmesi ve düşman karşısında Allah'ın istediği şekilde durması gerekiyordu. Yoksa müşriklerin envai baskısının yanında bir de vahyin ağırlığını kaldıramaması, Allah Rasûlünü iki ağır durumun arasında bir mengeneyle sıkıştırıracaktı.

Vahyi Cibril'den ilk aldığı zamanki ruh hâlini siretten detaylı okuduğumuzda insan havsalasını zorlayan durumlarla bir anda yüzleştiğini görürüz. Allah Rasûlünün gördüğü şeyler hakikat miydi? Rüya mıydı? Cin miydi? Yoksa akıl yitirilmesi miydi? Neydi tüm bunlar? Tüm bu kapalılık ve belirsizlikler göğsünün daralmasıydı...

Müşrikleri İslam'a davet ettiğinde onların imandan

yüz çevirmeleri, türlü eziyetlerine maruz kalması ve ashabının çaresizliği göğsünün daralmasıydı.

"Bu söze (Kur'an'a) inanmadılar diye onların peşinde üzüntüden kendini öldüreceklerin öyle mi?"³¹

Allah Rasûlünün vahyin başlangıcında yaşadığı bu atmosferde, yolun başında iken hikmeti gereği göğsünü genişletmiş ve ona tüm bunlara dayanabilecek güç yüklemiştir. Sonuç olarak burada göğsün genişletilmesi, Allah Rasûlüne güç verilmesi, rahatlatılması, mutmain kılınması diyebiliriz.

Şerh-i Sadr Bir Nimettir

İslam daveti ile ilk muhatap olduğumuzda kendi iç dünyamızda çatışma hâli olması muhtemeldir. Çünkü bu davetle muhatap olduğumuz güne kadar bize öğretilen din algısını yerle bir eden bir din ile karşı karşıya kalıyoruz. İnsanların bu konuda bize çektiği çoğunluk, atalar, gelenek ve 'Bunca âlim bilmiyor mu?' kılıçlarına ancak Şerh-i Sadr ile karşı koyabiliriz.

Ya da şüphe ehli, bidat ehli veya itikadlarını mezheplerdeki muamelat fıkhi gibi gören, tarih çöplüğündeki şaz fetvalarla oluşturan 'müzebzeb' tıynetli insanlarla muhatap olmak zorunda kalındığında şerh-i Sadr nimetine ermiş kimseler bunlardan yüz çevirip bidatleri ile baş başa bırakabilirken; Şerh-i Sadr nimetinden mahrum olanlar ise, şüphe denizindeki dalgalar arasında helak olup gideceklerdir. Hâlbuki Allah'ın göğsünü genişletip nimetlendirdiği kimse, inancı net ve imanında itminan sahibidir.

İnsanlar İslam'a davet edildiğinde onların yüz çevirmesi, söylem ve eylemleri ile incitmesi ve alay etmesi kişiyi bıktırmıyor ve hatta Nuh *aleyhisselam* gibi bütün gücü ve tüm argümanlarıyla davetine devam ettiriyorsa, bu, o kimsenin Şerh-i Sadr nimetinden nasiplendiğini gösterir.

Bugün dünyadaki yerel ve yabancı kâfirlerin hepsi bu davetin yayılmasından endişe ettikleri için yer yer ince, yer yer açık, yer yer de sinsi planları ile davetin önünü kesmek için bütün hamlelerini kullanmaktadırlar. Daveti farklı etiketlerle insanlara lanse ederek dezenformasyon yapmak, tehdit etmek, sürmek, hapsedmek, öldürmek... Allah'ın Şerh-i Sadr gibi muazzam nimeti içinde olanlar bunların hangi

28. Buhari, Tirmizi

29. Buhari, Müslim

30. Ahmed, Beyhaki

31. 18/Kehf, 6

Bu nimetten mahrum olanlar ise tüm bu anlattıklarımızın aksine sürekli stres, keder, üzüntü ve türlü manevi hastalıklar içerisindedirler. Bu da onların her esen rüzgardan olumsuz yönde etkilenmelerine sebebiyet verir. Ayette de geçtiği gibi her olayda "gökyüzüne yükseliyormuş gibi göğsü dar ve sıkıntılı" olma hâli onda müşahade edilir.

aşamasında olursa olsun pozisyonlarını, duruşlarını bozmayan ve davet meşalelerini söndürmeyen kim-selerdir. Allah'ın kendisi hakkında levh-i mahfuzda yazdığı kaderine razı olur ve "قدر الله و ما شاء فعل" "Allah'ın takdiridir. O, neyi dilerse onu yapar." der. Onların bu tuzaklarına zindanlarda olsa dahi aldırış etmez.

Bu nimetten mahrum olanlar ise tüm bu anlattıklarımızın aksine sürekli stres, keder, üzüntü ve türlü manevi hastalıklar içerisindedirler. Bu da onların her esen rüzgardan olumsuz yönde etkilenmelerine sebebiyet verir. Ayette de geçtiği gibi her olayda "gökyüzüne yükseliyormuş gibi göğsü dar ve sıkıntılı" olma hâli onda müşahade edilir.

Hülasa; Şerh-i sadr, Allah'ın mümin kullarından bazılarına bahşettiği nimetlerinden bir tanesi olup, bu nimet ile müşerref olmak için Allah'a bolca dua etmeli ve O'ndan yardım dilemeliyiz.

Sözümüzü Seyyid Kutub'un *rahimehullah* ayete dair yorumu ile kapatalım:

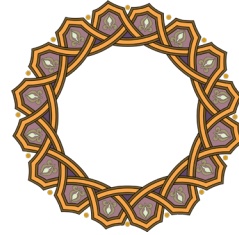
"Bu ayetler, Peygamber'in kendisine yüklenen bu davanın bazı noktalarından, davanın yolundaki bazı sert ve korkulu sarp yokuşlardan ve yine o dava çevresine kurulan tuzak ve hilelerden dolayı ruhunda bazı sıkıntılarının olduğunu göstermektedir. Ve yine ayetler, Rasûlullah'ın bu ağır davanın tasalarının ağırlığı altında göğsünü ezilir gibi hissettiği, omzunda çok ağır bir yük olduğunu duyduğunu kendisinin yardıma, imdada, aziğe ve morale ihtiyacı olduğunu ilham ediyor.

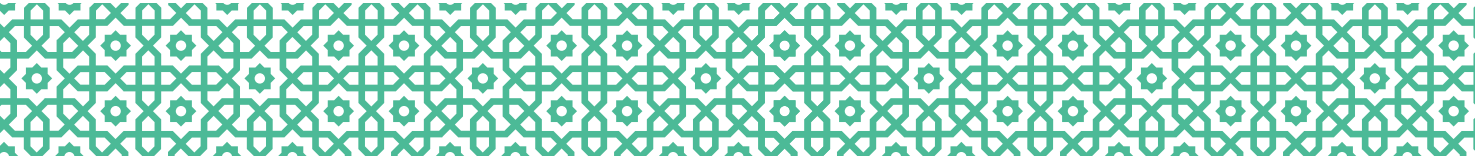
Ardından şu tatlı sesleniş ve şu sevecen konuşma gelmektedir. 'Ey Muhammed! Senin göğsünü açmadık mı?'

Bu dava için senin göğsünü açmadık mı? Bu davanın işlerini sana kolaylaştırmadık mı? Bu davayı sana sevimli kılmadık mı? Bu davanın yolunu senin önüne açmadık mı? Seni gideceğin yola koyup o yolun mutlu sonunu görmeni sağlamadık mı?

*Sen içini yokla. Göğsünde sevinç, ferahlık, parlaklık ve bir ışık görmüyor musun? Bu ihsanın tadını hislerinde tatmaya hazır ol. Ve söyle bakalım, bu iç açılması ile birlikte her çilenin ardından sefa, her yorgunluğun arkasından rahat, her zorluktan sonra kolaylık ve her mahrumiyetin arkasından hoşnutluk bulmayacak mısın?'*³²

"Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun" duamız ile...

Hayır

Bir zamanlar Afrika'daki bir ülkede hüküm süren bir kral vardı. Kral, daha çocukluğundan itibaren arkadaş olduğu, birlikte büyüdüğü bir dostunu hiç yanından ayırmazdı. Nereye gitse onu da beraberinde götürürdü. Kralın bu arkadaşının ise değişik bir huyu vardı. İster kendi başına gelsin ister baskasının, ister iyi olsun ister kötü, her olay karşısında hep aynı şeyi söylerdi: Bunda da bir hayır var! Bir gün kralla arkadaşı birlikte ava çıktılar. Kralın arkadaşı tüfekleri dolduruyor, krala veriyor, kral da ateş ediyordu. Arkadaşı muhtemelen tüfeklerden birini doldururken bir yanlışlık yaptı ve kral ateş ederken tüfeği geriye doğru patladı ve kralın baş parmağı koptu.

Durumu gören arkadaşı her zamanki sözünü söyledi: *'Bunda da bir hayır var!'* Kral acı ve öfkeyle bağırdı:

'Bunda hayır filan yok! Görmüyor musun, parmağım koptu?' Ve sonra da kızgınlığı geçmediği için arkadaşını zindana attırdı.

Bir yıl kadar sonra kral, insan yiyen kabilelerin yaşadığı ve aslında uzak durması gereken bir bölgede birkaç adamıyla birlikte avlanıyordu.

Yamyamlar onları ele geçirdiler ve köylerine götürdüler. Ellerini, ayaklarını bağladılar ve köyün meydanına odun yığdılar. Sonra da odunların ortasına diktikleri direklere bağladılar.

Tam odunları tutuşturmaya geliyorlardı ki, kralın başparmağının olmadığını farkettiler. Bu kabile, batıl inançları nedeniyle uzuvlarından biri eksik olan insanları yemiyordu.

Böyle bir insan yedikleri takdirde başlarına kötü olaylar geleceğine inanıyorlardı. Bu korkuyla, kralı çözdüler ve salıverdiler. Diğer adamları ise pişirip yediler.

Sarayına döndüğünde, kurtuluşunun kopuk parmağı sayesinde gerçekleştiğini anlayan kral, onca yıllık arkadaşına reva gördüğü muameleden dolayı pişman oldu.

Hemen zindana koştu ve zindandan çıkardığı arkadaşına başından geçenleri bir bir anlattı. *'Haklıymısın!'* dedi. *'Parmağımın kopmasında gerçekten de bir hayır varmış. İşte bu yüzden, seni bu kadar uzun süre zindanda tuttuğum için özür diliyorum. Yaptığım çok haksız ve kötü bir şeydi.'*

'Hayır!' diye karşılık verdi arkadaşı. *'Bunda da bir hayır var.'*

'Ne diyorsun Allah aşkına?' diye hayretle bağırdı kral. *'En yakın arkadaşımı bir yıl boyunca zindanda tutmanın neresinde hayır olabilir.'*

'Düşünsene, ben zindanda olmasaydım, seninle birlikte avda olurdum, değil mi?'

Musab büyük bir davanın neferi idi. Büyük davalar ise, büyük fedakârlıklar ister. Allah katında kazanacaklarımızın yanında bu kayıplar her ne kadar çok basit olsa bile yine de Müslüman kendini imtihanlara hazırlamalıdır. Çünkü musibetlerin sıcaklığında fertler, niye bu davaya gönül verdiklerini, neyi elde etmeyi umduklarını ve nelerden vazgeçtiklerini unutmaktadırlar.

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a; salât ve selam, O'nun Rasûlü'ne olsun.

Allah Rasûlü'nün, Mekke'de sıkışan daveti rahatlatma girişimleri Allah'ın yardımı ve bereketiyle meyvelerini vermiş ve Medine, İslam yurdu olmak için gün saymaya başlamıştı. Elbette Medine'den, İslam devletinden, sağlam temeller üzerine bina edilen bir İslam toplumundan bahsediyor isek, Daru'l Erkam'ın ilk mezunu olan Musab b. Umeyr'i *radiyallahu anh* anlamamak olmaz.

Musab b. Umeyr *radiyallahu anh* zenginliği, soyu, yakışıklılığı nedeniyle Mekke'de yaşantısına imrenilen bir gençti. Ama bu vasıflarının hiçbirisi onu tatmin etmiyor, sürekli bir arayış içerisine giriyordu. Yirmi beş yaşına geldiğinde arkadaşları ile beraber bir sohbet meclisinde iken Allah Rasûlü'nün davetini işitti ve içini bir merak duygusu kapladı. Daha sonra da Allah *subhanehu ve teâlâ* onu Habbab'ın eliyle hidayete kavuştu.

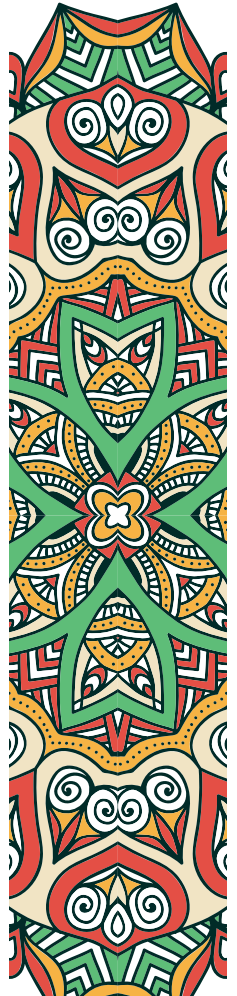
Habbab *radiyallahu anh* demirci dükkanında çalıştığı bir gün Musab'ı görünce 'Acaba böyle bir gence davet yapsam kabul eder mi?' diye düşünmeye başladı. Musab onun bu hâlini görünce niçin düşünceli olduğunu sordu. Habbab da içindeki duyguları açığa çıkardı. Bunun üzerine Musab davete icabet etti ve Daru'l Erkam'a gidip Allah Rasûlü'nün huzurunda iman etti.

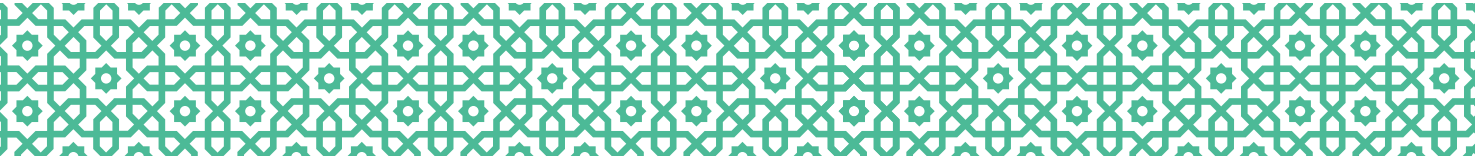
Bir insanın İslam'a girmesinin önündeki en büyük engel, kibridir. Musab *radiyallahu anh*, onu kibre götürececek birçok vesileye rağmen tevazu sahibiydi.

Daru'l Erkam'ın İlk Mezunu: Musab b. Umeyr

Enes YELGÜN

enesyelgun@tevhiddergisi.net

Bu da onu İslam'a daha hızlı ulaştırdı. Yoksa bir köle olan Habbab'dan din dinleyip de tüm hayatını değiştirecek şekilde iman etmesi nasıl mümkün olabilirdi? Musab bu ahlakını İslam ile daha da güzelleştirdi. Çünkü bir kişinin İslam'a girebilmesi için, kibri kendisinden atması gerektiği gibi; İslam'da kalabilmesi, kendini sürekli geliştirebilmesi için de kibrin tüm izlerini yok etmesi gerekir. Musab İslam'dan sonraki yaşantısında hiçbir zaman eski zenginliğine, soyuna, bilgisine, zekasına atıf yapmamış bunu bir ayrıcalık olarak kullanmamıştır.

Musab'ın *radıyallahu anh* İslam'ına vesile olan Habbab'a da ayrı bir parantez açmak gerekir. Habbab köle olan sahibilerdendi ve demirciydi. Zahren Müslümanlara fayda sağlayabileceği herhangi bir alan yoktu. Ama bu, onu salih amellere niyet etmekten, dertlenmekten alıkoymadı. Bir kişiye davet yapmayı düşündü, niyet etti Allah da *subhanehu ve teâlâ* Medine'yi İslam ümmetine kazandıracak gencin hidayetine Habbab'ı vesile kıldı.

Böyle bir kıssayı bilen Müslümanın '*Benden bir şey olmaz*' bahanelerine sarılıp köşeye çekilmesinin hiçbir izahı olamaz. İslam davasına hizmet için her Müslümanın muhakkak yapabileceği bazı şeyler vardır. Hiçbir şey yapamayacağına inanıyorsa bile güzel amellere niyet eder, dua eder, bulunduğu ortamlarda menfi davranışlardan uzak durup İslam davasına zarar gelmesine engel olur.

Aynı şekilde Habbab'ın *radıyallahu anh* fiili gününün büyük bir kısmını çalışarak geçiren ve İslam'a hizmet edememekten yakınan kardeşlerimize de güzel bir örnektir. Davet, zaman ve mekân sınırlamasını kabul etmez. Her Müslüman bulunduğu ortamı birer davet alanına çevirmeli, İslam'a hizmet etmek için şartları zorlamalıdır. Davet yapmak için hoca, âlim, ilim talebesi olmaya gerek yoktur. Davet aşkı, bilinci ve ihlas ile çok basit bilgiler bir araya geldiğinde ortaya böyle harikulade sonuçların çıkması kaçınılmazdır.

Musab *radıyallahu anh* Allah Rasûlü'nün tavsiyesi ile imanını gizledi. Ancak, namaz kıldığını gören bir akrabası durumu annesine haber verince Musab için zor günler başladı. Tehditler, işkenceler, teklifler birbirini kovaladı. Ama ne bedenine aldığı darbeler ne de '*Ya servetin ya da dinin!*' tehditleri ona geri adım attırmadı. En sonunda annesi, oğlunu kendisine olan sevgisi ile geri döndürmeye çalıştı: '*Eğer dininden*

dönmezsen hiçbir şey yemeyeceğim.' dedi. Ancak bu taktik de bir fayda vermedi.

Musab *radıyallahu anh* büyük bir davanın neferi idi. Büyük davalar ise, büyük fedakârlıklar ister. Allah katında kazanacaklarımızın yanında bu kayıplar her ne kadar çok basit olsa bile yine de Müslüman kendini imtihanlara hazırlamalıdır. Çünkü musibetlerin sıcaklığında fertler, niye bu davaya gönül verdiklerini, neyi elde etmeyi umduklarını ve nelerden vazgeçtiklerini unutmaktadırlar. İmtihanlar başa gelmeden önce kendi kendimize bunları hatırlatmak, fedakârlık anında işimizi Allah'ın izni ile kolaylaştıracaktır.

Musab'ın annesinin uyguladığı son taktik, günümüzde çokça tekrar eden ve belki de birçok Müslümanın kafasını karıştıran bir durumdur. Özellikle İslam'la tanıştıktan sonra anne baba hakkına kuvvetli vurgular içeren nasları gören Müslümanın, onların isteklerine karşı tutum konusunda kafası karışmaktadır. Burada meseleyi çözüme kavuşturan şey, hakları ve haklar çakıştığına hangisinin daha öne alınacağına dair fıkhî öğrenmektir. Haklar piramidinin en üstünde Allah'ın hakları vardır. Daha sonrasında ise insanlar, haklar konusunda kendi aralarında derece derece sınıflandırılır. İnsanların kategorisinde hakları en öncelenmesi gereken sınıf, anne babadır. Yani bir kişi hayatında anne babası ile diğer insanların hakkı çakıştığına anne babasını öncelemelidir. Ancak, Allah'ın hakları ile insanların hakkı çakıştığına tartışmasız bir şekilde Allah'ın hakkı öncelenir. Veleve ki bu kişiler anne baba bile olsa.

Bu taksimatı bilen bir Müslüman, anne babasının hakkına gireceği düşüncesi ile İslam davasına hizmet etmekten geri durmaz. Asıl olan, Allah'ın haklarıdır.

Bahsettiğimiz husus Müslüman olmayan bir ebeveynin çocuklarını İslam'dan uzaklaştırmak için kullandığı bir taktiktir. Ancak üzülmek gerek ki, günümüzde Müslüman olan anne babalar da aynı hataya düşmektedirler. Yaptıkları amelleri, çocuklarından beklentilerini bir an durup düşünseler aslında ne denli bir yanlış içinde olduklarını rahatlıkla anlayacaklardır. Allah böyle bir toplumda onların çocuklarına hidayet etmiş, onları muhafaza etmiş ve dahası dinine hizmetkâr kılmıştır. Sadece bunlar dahi oturulup gece gündüz Allah'a hamd etme vesilesi olması gerekirken, ebeveynler emni ve

dünyevi bazı hususlardan dolayı çocuklarının sadece Müslümanların içine gelip giden birer fert olmalarını ümit etmekte ve bu yönde oğullarına/kızlarına baskı yapmaktadırlar. Cahiliyenin aç kurtlar gibi her taraftan saldırdığı böyle bir zamanda yaptıkları ne büyük bir cesaret!

Musab b. Umeyr *radiyallahu anh*, cahiliye yaşantısındaki imkânların çokluğuna rağmen İslam'ından sonra baskılardan nasibini almış ve Mekke'de sıkıntılı günler geçirmeye başlamıştı. Bu arada Allah Rasûlü Müslümanlar için güvenli bir yurt olur düşüncesi ile ashabından bir grubu Habeşistan'a göndermeye karar verdi. İki defa gerçekleşen Habeşistan seferlerinde kafilenin içinde Musab b. Umeyr de vardı. Ancak, Habeşistan seferleri beklenen neticeyi vermedi.

Medine'yi İslamlaştıran Musab'ın *radiyallahu anh*, aynı sonuca Habeşistan'da ulaşamamasının birçok sebebi zikredilebilir. Ama en ön sırada Müslümanların oraya gidış gayelerindeki farklılık gelmektedir. Medine'den Allah Rasûlü'nün huzuruna gelen insanlar Peygamberin sadece himaye talebini kabul etmediler. Aynı zamanda İslam'ı da kabul ettiler ve kendi topraklarında İslam'ı yayacaklarının sözünü verdiler. İslami harekette öncelikli hedef zaten davetin her bölgeye ulaştırılmasıdır. Musab bu amaçla gitti ve Allah'ın yardımı, bereketi ile hedefe ulaştı. Habeşistan'daki öncelikli hedef ise, Müslümanlar için güvenli bir yurt inşa etmektir. Medine gibi toplumun bir kesimine davet yapıp başarılı olunmaz ise, diğer kesimine davete başlanılabilecek parçalı bir toplumsal yapı da söz konusu değildi. Otorite tek elde toplanmıştı. Bu sebepten ötürü Habeşistan, Müslümanlar için güvenli bir belde idi. Ancak, davet için uygun bir ortam yoktu.

Bu farklılık ve sonuçlar şu açıdan önemlidir: Müslüman, davete başladığında yol haritası ve hedefleri net olmalıdır. Sabah kalktığında aklına gelen ilk düşünce ile harekete geçmek bu davanın büyüklüğüne yakışmaz. Müslüman, bir bölgeye giriyor ve orada çalışma yapmayı hedefliyor ise, ilk önce bu çalışmadan beklenen sonucun ne olduğunu netleştirmelidir. Maalesef bir plan dahilinde hareket edilmediğinde, her türlü aksaklık sonucunda makas değişikliğine gidilebilmekte, anlık güzelliklerle heyecana gelip şartlar, dengeler hesaba katılmadan boyu aşan işlere girilebilmektedir. Bu afetten kurtuluşun anahtarı,

menhedin net olması ve yapıdaki tüm kardeşlerin de bu yol haritasının kontrolü için kendilerini doğal görevli olarak görmeleridir. Karşılaştıkları yanlış tabloları veya anlamlandıramadıkları hususları da usule ve üsluba dikkat ederek düzeltmeye çalışmalıdırlar.

Müslüman, davete başladığında yol haritası ve hedefleri net olmalıdır. Sabah kalktığında aklına gelen ilk düşünce ile harekete geçmek bu davanın büyüklüğüne yakışmaz. Müslüman, bir bölgeye giriyor ve orada çalışma yapmayı hedefliyor ise, ilk önce bu çalışmadan beklenen sonucun ne olduğunu netleştirmelidir.

Allah Rasûlü Musab'ı *radiyallahu anh* bir öğretmen ve davetçi olarak Medine'ye gönderdi. Musab orada Medine'nin ilk Müslümanlarından Esad b. Zurare'nin evine yerleşti ve davet çalışmalarına başladı. İkinci Akabe biati ve sonrasında Allah Rasûlü'nün hicretine kadarki sürede Medine'deki hemen hemen her eve İslam'ın nuru girmişti. Yazımızı sonlandırmadan zikre-deceğimiz rivayette de rahatlıkla anlaşılacağı üzere, bu sonuçta, Musab'ın üslubu, Kur'an bilgisi, tecrübesi, temsil yeteneği ve Daru'l Erkam'da uzun yıllar aldığı eğitimin etkisi çok büyüktü. Şimdi Medine'de davetin genele yayılmasında kilit rol oynayan Sad b. Muaz ve Useyd b. Hudayr'ın İslam'a giriş kissalarına bakalım:

Esad ile Musab *radiyallahu anh*, Merak denilen su kuyusunun başına geldiler ve o bahçede oturdular. Eşhel kabilesinden bir cemaat onların yanına toplandı. O zaman Sad b. Muaz ve Useyd b. Hudayr, Ben-i Abdil Eşhel'den olan kavimlerinin efendisi idiler. Her ikisi de kavminin dini üzere müşriktiler. Bu olayı işittikleri zaman Sad b. Muaz, Useyd b. Hudayr'a dedi ki: *'Ben karışmam, evlerimize zayıflarımızı bozmak için gelmiş olan o iki kişiye git ve onları men et, bize gelmesinler. Çünkü bildiğin gibi şayet Esad b. Zurare akrabam olmasaydı senin yerine onu ben kovardım.*

Useyd söverek önlerinde durdu ve şöyle dedi: *'Sizi, bize getiren nedir? Zayıflarımızı bozuyorsunuz. Eğer sağ kalmak istiyorsanız bizden ayrılıp gidiniz.'*

Bu arada Musab ona: *'Oturup da dinlemez misin? Eğer razı olursan kabul edersin, hoşuna gitmezse bırakırsın.'* dedi.

O, teyzemin oğludur. Ona karşı gelmeye kendimde cesaret bulamıyorum.'

Bunun üzerine Useyd b. Hudayr mızrağını aldı, sonra onların yanına gitti. Esad b. Zurare onu görünce Musab b. Umeyr'e dedi ki: *'İşte bu kavminin efendisidir. Sana geliyor. Onun hakkında doğruyu yerine getir.'*

Musab *radıyallahu anh* dedi ki: *'Eğer oturursa onunla konuşurum.'*

Useyd söverek önlerinde durdu ve şöyle dedi: *'Sizi, bize getiren nedir? Zayıflarımızı bozuyorsunuz. Eğer sağ kalmak istiyorsanız bizden ayrılıp gidiniz.'*

Bu arada Musab ona: *'Oturup da dinlemez misin? Eğer razı olursan kabul edersin, hoşuna gitmezse bırakırsın.'* dedi.

Useyd: *'Haklısın.'* dedi. Sonra mızrağını yere saplayıp onların yanına oturdu. Böylece Musab ona İslam'ı anlattı ve ona Kur'an (Zuhuruf Suresi'nin baş kısmını) okudu.

Musab ve Esad dediler ki: *'Vallahi o daha konuşmadan önce yüzünün aydınlığından ve yumuşamasından dolayı onun Müslüman olduğunu anladık.'* Sonra: *'Bu söz ne güzel bir sözmüş! Bu dine girmek istediğiniz zaman nasıl yaparsınız?'* dedi.

Onlar da ona şöyle dediler: *'Gusledip temizlenir ve elbiseni de temizlersin, sonra hak şahadetiyle şahadet getirir, namaz kılarırsın.'*

Bunun üzerine o da kalktı gusül abdestini aldı, elbisesini temizledi, hak şahadetini getirdi, iki rekât namaz kıldı, sonra onlara şöyle dedi: *'Arkamda bir adam var. Eğer o size tâbi olursa, onun kavminden hiçbir kimse ondan ayrılmaz. Onu şimdi size göndereceğim. O, Sad b. Muaz'dır.'*

Kıssanın devamında Sad b. Muaz da arkadaşı gibi tepkiler veriyor, ancak Musab *radıyallahu anh* davetinde bir değişiklik yapmıyor. Sonuç olarak da Sad b. Muaz da İslam'ı kabul ediyor. Daha sonrasında da kavmi ile arasında şöyle bir diyalog yaşanıyor:

Kavmi onu dönerken gördüğünde şöyle dediler: *'Allah'a yemin ederiz ki Sad, yanınızdan gittiği yüzden başka bir yüzle size dönmüştür.'*

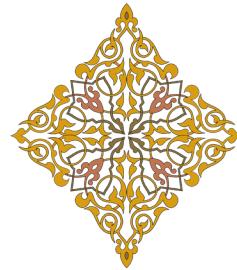
Yanlarına geldiğinde şöyle dedi: *'Ey Ben-i Abdul Eşhel! Beni içinizde nasıl bilirsiniz?'*

Dediler ki: *'Sen, bizim efendimizsin ve bizim en lütufkârimiz ve görüş olarak en üstünümüzsün. Temsilcilik yönünden en hayırlımızsın.'*

Sad dedi ki: *'Allah'a ve O'nun Rasûlü'ne sizler iman etmeden, küçük büyük hiçbirinizle konuşmayacağım.'*

Musab ve Esad dediler ki: *'Vallahi Ben-i Abdi Eşhel evlerinde Müslüman olmayan hiçbir erkek ve kadın kalmadı.'*¹

Davamızın sonu, âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamddir.

---

1. Siyer-i İbni Hişam

'Kulun, küçük ve büyük günahlarını görmesi, kendisinin başkasına göre bir üstünlüğünün olmadığını, kimse üzerinde bir lütfunun ve hakkının bulunmadığını görmesini gerektirir. Çünkü o, kendi nefsinin kusurlarına ve günahlarına tanıklık etmek suretiyle kendinin, Allah'a ve Rasûlü'ne iman eden, Allah'ın ve Rasûlü'nün haram kıldıklarını haram bilen bir Müslümandan hayırlı olduğunu zannedemez. Kendisi adına böyle bir tanıklıkta bulunacak olursa, insanlardan kendisine karşı yerine getirmelerini istediği, kendisine ikramda bulunmak gibi birtakım haklarının bulunduğu kanaatine sahip olmaz ve bu hakları yerine getirmedikleri için onları kötöleme yetkisini kendinde görmez. Çünkü o, kendisini, Allah'ın kullarının gereklerini yerine getirmekle yükümlü oldukları birtakım haklara sahip olmayı gerektirmeyecek kadar değersiz ve mertebesi düşük kabul eder. Ya da kendisine ikram etmelerini, kendisini tazim etmelerini ve yaptıklarından dolayı öne geçirilmeyi, hak ettiği bir üstünlük olarak kabul etmez. Bundan dolayı selam veren yahut güler yüzle karşılayan bir kimsenin, kendisine iyilik yaptığını ve hak etmediği bir şeyi kendisine vermiş olduğunu kabul eder. İşte böyle bir kimse, hem kendi kendini rahatlatır hem de insanların ondan şikayet etmelerinden, varlıklara ve ahaliye gazap edip kızmasından yana rahat eder. Böyle birinin hayatı ne kadar hoştur. Bunun kalbi ne kadar rahat, gözü ne kadar aydındır. Böyle bir kişinin bu rahatlığı nerede; insanlara sitem eden, haklarını yerine getirmedikleri için onlardan şikayet eden, onlara kızan, kendilerinin de ona daha çok kızgın oldukları kimse nerede?'¹

1. İbni Kayyım El-Cevziyye, Saadet Yurdunun Anahtarı.

Ey İman Edenler! Temiz Olan Rızıklardan Yiyin ve Rabbinize Şükredin

Emre ACAR
emreacar@tevhiddergisi.net

Helal rızık elde ettiğimizde, haram lokmadan kaçındığımızda Allah'a şükretmeliyiz. Ve bilmeliyiz ki helal yemek yemek, bizim kendi elde ettiğimiz bir ahlak değildir. Bu ahlakı bize Allah nasip etmiştir. Bu sebeple Rabbimize çokça şükretmeliyiz. Ki Rabbimiz şükürümüz vesilesi ile bizim helal rızığımızı fazlaştırsın ve onu elde etmeyi kolaylaştırsın.

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun.

*"Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların temiz/helal olanlarından yiyin. Eğer sadece O'na kulluk ediyorsanız, Allah'a şükredin. (O'na karşı diliniz, bedeniniz ve malınızla, kulluk borcunuz olan şükürü yerine getirin.)"*¹

Değerli kardeşim,

Rızık veren Allah, imtihan gereği rızıkları, helal ve haram olmak üzere iki kısma ayırmıştır. Müslüman, nefesine ve hevasına göre istediği gibi hareket edip yiyemez. Rabbinin onun hakkındaki verdiği hükme bakar. Eğer Rabbi izin vermişse onu yer, izin vermemişse onu yemekten uzak durur.

Bu da insanın diğer varlıklardan ayrı ve değerli olduğunu göstermektedir. Çünkü diğer varlıklar, haram helal ayrımı gözetmeksizin hayat sürerler. İnsanı, hayvandan ayıran durum da budur. İnsan, her aklına geleni ve her canının çektiğini yemez. Rabbinin sınırını gözetir. Hayvan ise, tam tersidir. Bu sebeple Rabbimiz, haram-helal ayrımı gözetmeksizin hayat süren insanların, hayvandan daha aşağı konumda olduklarını söylemiştir.

1. 2/Bakara, 172

Yukarıda okuduğumuz ayet-i kerimede olduğu gibi Rabbimiz, birçok ayet-i kerimesinde helal olan rızıktan yemeye vurgu yapmıştır. Bu buyruklarda bizler için derin hikmetler yatmaktadır.

Derin hikmetleri anlamak adına *'Neden helal rızık yemeliyiz? Ve neden haram olan rızıktan uzaklaşmalıyız?'* diye soralım ve cevabını bulmaya çalışalım.

Haram ve Helal Yiyeceklerin Akide Üzerinde Etkisi Vardır

Haram ve helal yiyeceğin itikadımız üzerinde etkisi vardır. Yiyeceklerinde helal ve haram hassasiyeti gözetilen bir kişi, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* mülk sahibi olduğuna, mülkünde dilediği kanunu koyabileceğine ve koyduğu kanuna boyun eğilecek büyüklüğe sahip olanın yalnızca Allah olduğuna inanıyor demektir. Bunun tam zıddını düşündüğümüz zaman, yiyeceklerinde haram-helal hassasiyeti gözetmeyen kişiler, biraz önce zikrettiğimiz inançlarda iman zayıflığı yaşıyor demektir.

Haram ve Helal Yiyeceklerin Ameller Üzerinde Etkisi Vardır

Haram ve helal yiyeceklerin itikad üzerinde etkisi olduğu gibi amellerimiz üzerinde de çok büyük etkisi vardır. Allah *subhanehu ve teâlâ* bütün Peygamberlerine bu gerçeği şu ayetinde zikretmektedir:

*"Ey Rasûller! Temiz olan yiyeceklerden yiyin ve salih amellerle Allah'a kulluk edin."*²

İbni Abbas Müslümanlara nasihat ederken şöyle buyurur: *'Hasene olan amellerin, kalpte bir nuru, yüzde bir güzelliği vardır. Bedene itaatte kuvvet verir. Ve insanların kalbinde sahibinin elde edeceği bir sevgi vardır. Kötü olan amelin ise, kalpte karanlığı ve yüzde bir çirkinliği vardır. Bedene ise vehen/gevşeklik verir. Ve insanların kalbinde, sahibinin elde edeceği bir buğz vardır.'*

Zikrettiğimiz ayet ve sahabilerin nasihatinden anlamaktayız ki, helal yiyecekler itaatte bedene kuvvet verir. Böylelikle salih amelleri yapmakta zorlanılmaz. Dua etmek, günahlardan tevbe etmek, Allah'ı zikretmek, Allah için infak etmek, oruç tutmak vb. bütün bu salih ameller kişiye kolay gelecektir. Böylelikle

salih amellerle Allah'a yakınlaşacak ve kulluk görevini kuvvet ve güzellikle yerine getirecektir. İşte bu salih amelleri kolaylaştıran, helal rızıktır.

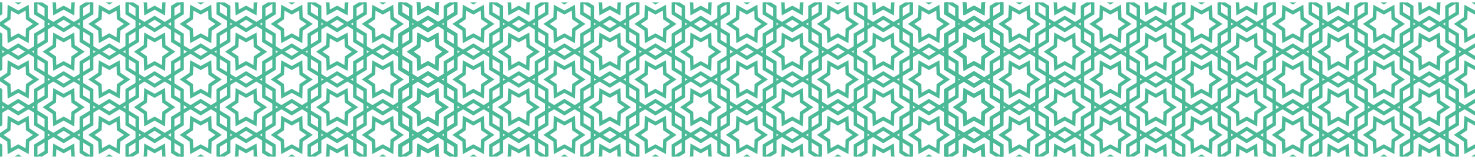
Haram yiyecekler ise bedene vehen/gevşeklik verir. Böylelikle bedeninde itaatlere karşı kuvvet bulamaz. Rabbinin buyruklarını yapmak istemesine rağmen yerine getiremez. Bu da kişiyi Rabbinden tamamen uzaklaştıracak ve günah bataklığına sürükleyecektir.

Haram ve helal yiyeceğin itikadımız üzerinde etkisi vardır. Yiyeceklerinde helal ve haram hassasiyeti gözetilen bir kişi, Allah'ın mülk sahibi olduğuna, mülkünde dilediği kanunu koyabileceğine ve koyduğu kanuna boyun eğilecek büyüklüğe sahip olanın yalnızca Allah olduğuna inanıyor demektir.

Zikrettiğimiz bu nokta ile insanların hâlini düşündüğümüzde: *'Neden bu toplum Allah'a kulluk görevini yerine getirmiyor, neden bu insanlar İslam'dan uzaklaşıyorlar?'* sorularının cevaplarından birini öğrenmiş oluyoruz.

Faiz ve aldatmayla ticaret yapan, rızkını Allah'ın istediği yollarla elde etmeyen, hakkı olmadığı hâlde milletin rızkına göz diken ve onu çalan, *'çocuğumu en güzel şekilde büyütüyorum'* diyerek haram yediren bir millet nasıl Rabbine itaatte bedeninde kuvvet bulsun? Böyle bir millete ateşten başka bir şey layık değildir.

2. 23/Muminun, 51

Peygamberimiz, Kab b. Acura'ya şöyle buyurur:

"Ey Kab! Herhangi bir beden haram yiyecekten bitmiş ise ona en layık olan, ateştir."

Haram Yiyecekler Toplumun Ahlakını Bozar ve Toplumda Kötülüğü Arttırır

Değerli kardeşim,

Unutmamak gerekir ki şeytan, Âdem'i *aleyhisselam* yasak olan meyve ile Rabbine asi yapmıştır. Bunun üzerine Âdem ile eşinin avret yerleri açığa çıkmıştır. Ve cennetten, birbirlerine düşman olarak dünyaya gönderilmişlerdir. Yani, Âdem ve eşinin başına bunların gelmesinin sebebi, haram olan yiyeceği yemeleriydi.

İbni Haldun haram ve helal yiyeceğin, içeceğin, iklimlerin insanın ahlakı üzerinde etkisinin olduğunu anlatırken şunları söyler: *'Çinliler çok pirinç tükettikleri için sakindirler. Türkmenler ve Moğollar çok at eti tükettikleri için savaşçıdır. Araplar deve eti tükettikleri için deve gibi hayatın zorluklarına katlanabilecek ahlaka sahiptirler.'*

Hakeza Peygamberimiz yırtıcı hayvanların etinin yenmesini yasaklamıştır. Bunun hikmeti ise, yırtıcı hayvanlar saldırgan ve asabidir. Kişi bundan yediği zaman, onun bu hormonundan etkilenecektir. Nitekim bugün, tıp da bunları tespit etmiştir. Ve şunları söylemektedir: *'Her hayvan avını yerken bir hormon salgılar. Ve o hormon ona geçmektedir. Kişi o etten yediği zaman o hormon bu kişiye de bulaşmaktadır.'*

Bu hakikatten sonra, toplumlara dönüp muhasebe etmek adına soralım: Avrupa'nın ve ona özenen toplumumuzun deyyuşlaşmasının sebebi nedir? Eşlerini yabancı erkeklerden kıskanmamalarının veya kıskanmak bir tarafa başka erkeklerle aynı ortamda bulundurmalarının ve rahat hareket ettirmelerinin sebebi nedir? İşte bütün bunların sebebi, domuz eti veya domuz maddelerinin karıştığı ürünleri tüketmeleridir.

Domuz, öyle necis bir hayvandır ki, yediği necis olduğu gibi ahlakı da necisdir. Domuz, kendi hanımını kıskanmaz. Domuzda bu hormon olduğu için onu

yiyen her insana da aynı hormon bulaşmaktadır. İşte toplumların hâyasız olması yediklerinden kaynaklıdır. Bu sebeple yiyeceklerimizin helal ve temiz olmasına dikkat etmeliyiz.

Haram ve Helal Yiyeceklerin Duamızın Kabulünde Etkisi Vardır

• Helal yiyecekler, duanın kabulünü kolaylaştırır.

Peygamberimizin yanında *"Ey insanlar! Yeryüzünde bulunan helal ve temiz şeylerden yiyin. Şeytanın adımlarına uymayın. Şüphesiz o sizin için apaçık bir düşmandır. Size ancak kötülüğü, hayasızlığı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder."*³ ayet-i kerimesi okununca Sad b. Ebi Vakkas Peygamberimize dedi ki: *"Ey Allah'ın Rasûlü! Bana dua edin. Ben Allah katında duası kabul olanlardan olayım."*

Peygamberimiz Sad b. Ebi Vakkas'a cevaben şunları söyledi: *"Ey Sad! Yiyeceklerini temiz tut ve temiz olanlardan ye ki duası kabul olanlardan olasın. Kulun yediği haramlar nedeni ile kırk gün amelleri kabul olunmaz."*⁴

Daha sonra Sad b. Ebi Vakkas'a *'Senin duaların neden kabul oluyor?'* diye sorulduğunda Sad b. Ebi Vakkas: *'Peygamberimizin nasihatinden sonra ağzıma haram lokma girmemiştir.'* dedi.

• Haram yiyecek, duanın kabul olmasının önünde engeldir.

Peygamberimiz şöyle buyurur: *"Bir kimse (hak yolunda) uzun sefere çıkar, saçları dağılmış, toza toprağa bulanmış bir hâlde ellerini semaya uzatarak: 'Ya Rabbi! Ya Rabbi!' diye dua eder. Hâlbuki yediği haram, içtiği haram, giydiği haram (hasılı) kendisi haramla beslenmiş olursa, böyle bir kimsenin duası nasıl kabul edilir?"*⁵

Değerli kardeşim, sen de biliyorsun ki dua, Müslümanın en önemli azığı ve silahıdır. Dua, Müslümanın Allah ile arasındaki kurduğu bağ ve diyalogudur. Dua, Müslümanın zor durumunda imdadına yetişen yardımcıdır. Dua, Müslümanın işlerini kolaylaştıran ameldir. Kısacası dua, Müslümanın hayatında olmazsa

3. 2/Bakara, 168-169

4. Ebu Bekir İbni Merdiveyh tefsir tarihini anlatırken bu hadisi aktarmıştır.

5. Müslim

Dua, Müslümanın Allah ile arasındaki kurduğu bağ ve diyalogudur. Dua, Müslümanın zor durumunda imdadına yetişen yardımcıdır. Dua, Müslümanın işlerini kolaylaştıran ameldir. Kısacası dua, Müslümanın hayatında olmazsa olmaz olan ve en fazla ihtiyaç duyduğu amellerindedir. Dua hayatımızda bu kadar önemli yere sahipse o zaman haram yiyerek, duamızın Allah katında kabul olmasına engel olmamalıyız.

olmaz olan ve en fazla ihtiyaç duyduğu amellerindedir. Dua hayatımızda bu kadar önemli yere sahipse o zaman haram yiyerek, duamızın Allah katında kabul olmasına engel olmamalıyız.

Buraya kadar yazdıklarımızın sonucunda şunları söyleyebiliriz: Müslüman helal/temiz rızık kazanmalı ve temiz olanlardan yemelidir. Şu dönemde helal rızık elde etmekte zorlansak da bilmeliyiz ki, Allah *subhanehu ve teâlâ* herkese rızıkını yazmıştır. Biz Allah'ın yazdığı helal ve temiz olan rızıklar peşinde koşmalıyız ve bu rızıkı tüketmeliyiz. Ta ki yukarıda yazdığımız kötülöklere ve musibetlere bulaşmayalım.

Değerli kardeşim,

Yazıma son vermeden önce ayet-i kerimede geçen su konuya da değinmek istiyorum: Helal rızık elde ettiğimizde, haram lokmadan kaçındığımızda Allah'a şükretmeliyiz. Ve bilmeliyiz ki helal yemek yemek, bizim kendi elde ettiğimiz bir ahlak değildir. Bu ahlakı bize Allah nasip etmiştir. Bu sebeple Rabbimize çokça şükretmeliyiz. Ki Rabbimiz şükürümüz vesilesi ile bizim helal rızıkımızı fazlaştırsın ve onu elde etmeyi kolaylaştırsın.

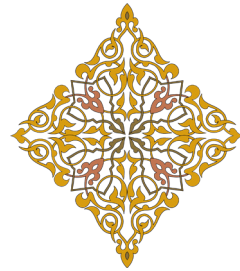
*"Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların temiz/helal olanlarından yiyin. Eğer sadece O'na kulluk ediyorsanız, Allah'a şükredin. (O'na karşı diliniz, bedeniniz ve malınızla, kulluk borcunuz olan şükürü yerine getirin.)"*⁶

Rabbim, bizlere hayırlı ve helal olan rızık versin. Bizleri haram yiyecek kazanmaktan ve yemekten

muhafaza etsin. Rabbim bizleri verdiği nimetlere karşı şükreden kullarından eylesin. (Allahumme amin)

Duamızın sonu, âlemlerin Rabbine hamd etmektir.

Bir sonraki yazımızda görüşme ümidi ile...

İki Arada Bir Derede Çok Mezhepli Kadim Bir Din: Alevilik

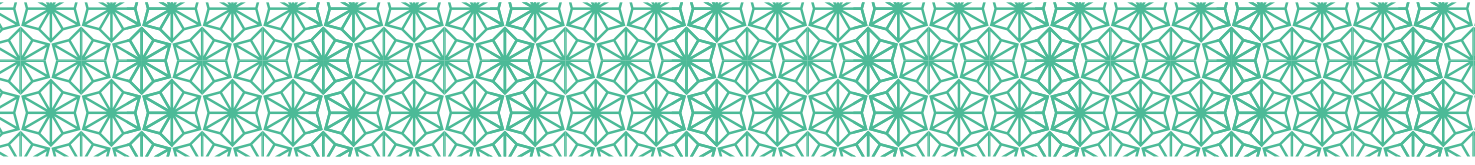
Kerem ÇAĞLAR
keremcaglar@tevhiddergisi.net

Türkiye’de başka bir kesime nasip olmayan müthiş bir örgütlenme ağına sahip olan Alevilerin kahir ekseriyeti (örgütleri, dernekleri ve yazarlarıyla beraber) bu İslam içinde değerlendirilme girişimlerine *'Aleviliğin Müslümanlıkla bir ilgisinin olmadığı'* ve Aleviliğin kökünün İslamiyet'ten çok daha eski dönemlere uzanan bir kadim uygarlık olduğu cevabını veriyorlar.

Müslümanların hilafet merkezi Bağdat'a 1258 yılında saldırıp eşi görülmemiş bir vahşet sergileyen Hulagu komutasındaki Moğolların, son Abbasi Halifesi El-Mutasım'ı öldürmesi, İslam ümmetinin altı yüz elli yıldan uzun bir süre sonra ilk kez halifesiz (başsız) kalmasına sebep oldu. Birkaç yıl süren fetret devrinden sonra hilafet müessesesi yeniden canlandırıldı ve en son 3 Mart 1924 yılında Atatürk (2. Hulagu) tarafından ilga edilene kadar devam etti. O tarihten bu yana İslam ümmetinin karşılaştığı büyük saldırıların ve yaşadığı temel sorunların en önemli sebeplerinin başında, ümmetin çobansız koyun sürüsü gibi başsız/halifesiz kalması vardır.

Halifesiz kalan Osmanlı (ümmet) bakiyesi halkların bir kısmı Batılı kurtlara, bir kısmı da Batıcı tağutlara yem oldu adeta. Bununla beraber toplum fertleri içerisinde kalplerin kiri, zihinlerin bulanıklığı ve iradelerin zayıflığı her geçen zaman daha da arttı. Bu vahim durumun en bariz göstergelerinden bir tanesi de Mekke müşrikleri ve Eski Romalılar devrinde kaldığı zannedilen paganizmin/putperestliğin farklı şekillerde yeniden hortlamış olmasıdır. Günümüzde cami minareleri arasına kurulan mahyalarda Ramazan aylarında dinî hayata dair mesajlar verilirken, sonraki zamanlarda laik cumhuriyetin kurucusu ve İslam'ı hayatın ve hukukun her alanından çıkaran Atatürk'e özlem ve övgü mesajlarının yazılması gibi ancak psikiyatrik tanımlamalarla açıklanabilecek bir vahamete ulaşmış itikadi bıçkınlar toplumu gerçeğiyle karşı karşıyayız.

Bunun haricinde günlük hayatımızda buna benzer birçok örnekle karşılaşılıyor. Resmî kayıtlarda %99'unun Müslüman olduğu iddia edilen bu müzebezb hâldeki sevad-ı azama (büyük çoğunluğa) göre kalpleri ve

kafaları daha da karışık olan bir kesim de Alevilerdir. Uzun bir süredir Aleviliğin ne olduğu hakkında gerek Alevi gruplar ve gerekse bu grupların dışında bulunan kişiler ve kesimler arasında tartışmalar devam etmektedir.

Alevilik nedir? sorusuna bazı kimseler: *'Alevilik bir dindir, hem de İslamiyet'ten ayrı ve farklı bir dindir.'* derken; bazıları: *'Alevilik Şiiliktir, Şia'nın Türkiye'deki özel ismidir. Yani Alevilik, bir İslam mezhebidir.'* diyor. Hâlbuki başka bazı kimseler: *'Alevilik ne o ne de diğeri değil, Ehli Sünnet ve'l cemaat bir tarikattır!'* diyorlar. İşin doğrusu *'Alevilik nedir?'* sorusuna verilen birbirine zıt ve uç cevaplar Alevi camiasını da parçalamış durumdadır. Bir yandan mukaddesatçı, tarikatçı ve ülkücü kesimlerin *'Türkiye'nin %99'u Müslümandır.'* şeklindeki resmî istatistiklerin ardında Aleviliği İslam'ın içinde eritme çabaları ve Aleviliği İslam'ın içinde gören Alevilerin bu bakışa destekleri, diğer taraftan bazı Alevilerin, Aleviliğin İslam'la bir ilgisinin olmadığını söylemeleri ve yazmaları hem bu kesimde hem de Alevi grupların itikadi olarak hakikatte ne olduklarına dair bir fikir edinmek isteyen kesimler arasında ciddi bir kafa karışıklığına neden olmaktadır.

'Alevi' kelimesinin isim bilim bakımından dayandığı kökle ilgili olarak Türkiye'deki mukaddesatçılar, ülkücüler ve bazı tarikatlarca kabul gören açıklamalar şöyledir:

A'la: En üstün, en yüce anlamına gelen ve Allah kelimesinde ifadesini bulan Arapça kök kelimedir. (Elif, Lam, Ayn harfleri) *'Yüce olmak'* anlamı bu kök fiil ile ifade edilir. Ve bu kök fiilden Arapçada 36 civarında kelime türer.

Ef'alu: Üstünlük sıfatı ölçüsü olup, Arapçada bir kalıptır. Ali de bu kökten bu kalıpla türemiş özel bir isimdir. İsm'i mensup kalıbı var. (Ayn, Lam, Y harfleri ve Ali'den önce kimsenin ismi Ali değildi şeklindeki inanış da vardır.)

Alevi kelimesi de mensubiyet eki ile bu kökten türemiş kelimedir. *'İ'* harfi Arapçada bu halde mensubiyet bağı ifade eder. Kime? Bağlı olduğu kavrama, yani Ali'ye mensup olmayı ifade eder. (Ayn, Lam, Vav, Y) Buradaki nisbeti *'Vav'* ve *'İ'* veriyor, aslı *'Y'* sesidir)

Zaman zaman gündeme gelen *'alt kimlik-üst kimlik'* tartışmaları çerçevesinde Türkiyeliliği ve İslam'ı bir

üst kimlik olarak gören açıklamalar meseleyi daha da girift bir hâle sokmaktan başka bir işe yaramıyor. Alevilik tanımlarının birbirine nasıl da zıt ve uç tanımlar olduğuna dair birkaç örnek:

Alevilik nedir? sorusuna bazı kimseler: *'Alevilik bir dindir, hem de İslamiyet'ten ayrı ve farklı bir dindir.'* derken; bazıları: *'Alevilik Şiiliktir, Şia'nın Türkiye'deki özel ismidir. Yani Alevilik, bir İslam mezhebidir.'* diyor. Hâlbuki başka bazı kimseler: *'Alevilik ne o ne de diğeri değil, Ehli Sünnet ve'l cemaat bir tarikattır!'* diyorlar. İşin doğrusu *'Alevilik nedir?'* sorusuna verilen birbirine zıt ve uç cevaplar Alevi camiasını da parçalamış durumdadır.

- Alevilik, biraz İslam öncesi Türklerin Şamanizm dininden, biraz Şia'dan ve biraz da kaynağı bilinmeyen şeylerden etkilenecek meydana gelmiş, apayrı bir inanç sistemidir, bir dindir.
- Alevilik, bir tarikattır. Adı da Bektaşiliktir! Tarikatın piri de Hünkar Hacı Bektaş-ı Veli'dir. Ayin-i cem denilen şey de, bu tarikatın zikir şekli ve ayinidir. Tıpkı, Mevlevi tekkesinin ayin ve zikir şeklinin sema oluşu gibi... Ayin-i cemdeki semah da benzer bir şeydir.
- Türkiye'nin %99'u Müslümandır, binaenaleyh Aleviler de bu *'Müslüman'* kitlenin içinde İslam'ın temel esaslarına bağlı bir mezheptir. Bunun delili de İslam'ın ve Müslümanların olmadığı ülkelerde Alevilerin de yaşamıyor olmasıdır(!).
- Alevilik, en başta Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ve ailesinin taraftarları anlamına gelir. Ali *radiyallahu anh* tarafını tuttıkları için bu manada Ali'nin ordu komutanlarından Abdullah b. Abbas, Ammar b.

Yasir gibi diğer sahabiler de Alevi'dir. Ali'nin sağlığında onu en üstün sahabi ve halifelige en layık insan sayanlara da Alevi denmiştir.

- Arapçada Alevilik, Ali'ye *radıyallahu anh* mensup, Ali'ye ait anlamlarına gelir. Mezhepler tarihi ve tasavvuf edebiyatında ise, Ali'yi sevmek, saymak ve her husta ona bağlı olmak anlamlarında kullanılmıştır. Bu bakımdan Ali'yi seven, sayan ve ona bağlı olan kimseye 'Alevi' denir.
- Bazı dede ocakları ve taliplerine göre Alevilik: Allah'a kul, Muhammed Mustafa'ya *sallallahu aleyhi ve sellem* ümmet, İmam Ali'ye talip olan, ehlibeyti seven ve İmam Hüseyin'in yolundan giden topluluğun kabul edip benimsediği inanç/itikad biçimidir. Yani İslam eşittir Aleviliktir. Bu tanıma bağlı olan ve yaşamında bunu uygulayan kişi Alevi'dir.

*"Her insan topluluğunu önderleri (imamları) ile birlikte çağıracağımız o günde kimlerin amel defteri sağından verilirse, onlar, en küçük bir haksızlığa uğramamış olarak amel defterlerini okuyacaklardır."*¹

Kendilerini 'Müslüman' olarak tanımlayan Alevilerin inancına göre bu ayet gereği Müslümanların mutlaka bir imama tâbi olmaları gerekir. Bunlar Ali *radıyallahu anh* soyundan gelen imamlar olup, günümüzde Türkiye'de bunları takip edenler, Alevi dedeleri olarak kabul edilmektedir. Şii-Rafizi nüfusun yoğun olduğu diğer ülkelerde ise özel bir amaçla üretildiği aşikâr olan 'Ayetullah, Hucce'tu'l İslam' vb. isimler kullanılmaktadır. Bu anlamda Türkiye'deki her bir Alevi dedesi kendi ocağında bir A. Sistani veya bir Hamaney kıratında ağırlığa ve yaptırım gücüne sahiptir.

İsmi Etrafında Muhtelif Rivayetler Dönen Bir Cereyan: Alevilik

Alevi ismi etrafında birbirinden doğu ile batı kadar uzak ve siyah ile beyaz gibi farklı olan zit tanımlar bulunmaktadır. Aleviliği İslam'ın bir unsuru ve Şia'nın bir kolu olarak görenlerin nezdinde Alevilik kavramının ortaya çıkışı (aynı akımın zincirleme bir devamı olarak) 1827 tarihinden sonrasına dayanır. Şöyle ki:

Osmanlı Devletinin ikinci hükümdarı Orhan Gazi, işi ve mesleği askerlik olan bir ordu oluşturmak amacıyla yeniçeri ocağını kurar. Yeniçeri Ocağı'nı

kurduktan sonra da onlardan bir grubu hayır duasını almak üzere Hacı Bektaş-ı Veli'ye gönderir. Hacı Bektaş-ı Veli bu davranışı pek beğenir ve elini gelen askerlerden birinin başına koyarak dua eder. Böylelikle, yeni kurulan askerlik mesleği de, Pir Hacı Bektaş-ı Veli'ye bağlanmış olur. Zaten o dönemde iki tarikat meşhurdur: Biri Mevlevilik, diğeri de Bektaşilik. Bektaşilik, avamın, halk tabakalarının tarikatı; Mevlevilik ise, havasın, okumuş yazmış insanlar ile saray halkının tarikatıdır.

Yeniçeri ocağının Osmanlı'ya büyük katkıları olmuştur. Fakat her şey gibi, bu ocak da ömrünü tamamlar. Yeniçerilerin ömrünü tamamladıktan sonra tasfiye edilmeleri hayli gürültülü ve kanlı olur. Yeniçerilerin karargâhı 1826 yılında, topa tutularak ortadan kaldırılır. Sadece, çeşitli sebeplerle kışla dışında bulunan yeniçeriler kurtulur, diğerlerinin hepsi top mermileriyle can verir. Bu hadise tarihe Vaka-i Hayriye şeklinde geçmiştir.

Kıyımdan kurtulan yeniçeriler, mensubu oldukları Bektaşî tekke ve dergahlarına sığınır, yeniçeri libasını çıkarıp, Bektaşî dervişi kıyafetine bürünürler. Bilahare halkın arasına girerek saray ve padişah aleyhinde konuşmaya başlarlar: 'Padişahın yaptığı bu nasıl iştir? Ümmet-i Muhammed'in hiç mi düşmanı yoktu? Gariban yeniçerileri Frenklerin yahut Moskof'un önüne sürseydi de bari adamlar şehit olsaydılar.'

Esasen Şii-Batını olan Bektaşî tarikatı o dönemlerde halk arasında oldukça yaygın ve itibarlı bulunduğu için, söylenen bu sözler, halk üzerinde etkili olur. Öyle ki halk ile devletin arasının açılması tehlikesi zuhur eder. Dönemin hükümdarı 2. Mahmut çaresiz kalır. Şeyhu'l İslam'dan da fetva alarak 11 Ocak 1827 tarihli bir fermanla, Bektaşî tarikatını yasaklar. Hacı Bektaş-ı Veli'ye duyulan saygıdan ötürü, Hacı Bektaş'taki pir postu hariç, bütün Bektaşî tekke ve dergahları kapatılır. Vakıf mallarına el konulur. Muhakemeler yapılır. Birtakım dede veya babalar asılır, bir kısmı da Çorum, Tokat, Sivas, Yozgat, Malatya, Erzincan ve Elazığ'a sürgün edilirler.

Bektaşîler, her şeye rağmen tarikatı yaşatma mücadelesine girişirler. Bektaşîlik yasak olduğuna göre, ne yapacaklar?

Yakın geçmişte demokratik siyaset arenasında yer alan sağdan-soldan bazı partilerin anayasa mahkemesi kararıyla kapatıldıktan sonra yaptıkları gibi isim değiştirirler!

1. 17/İsra, 71

Bektaşiler de '*Biz Bektaşiyiz.*' demezler de, 'Biz Aleviyiz.' demeye başlarlar! Alevilik ismi altında, faaliyetlerine gizli gizli devam ederler. 1827 yılına kadar olan hiçbir Osmanlı kaydında Alevilikten bahsedilmez iken, 1827'den sonra da Bektaşilikten hiç söz edilmez. Ta ki, Sultan Abdülaziz bir ferman neşrederek, Bektaşî tekkesinin yeniden kurulmasına izin verinceye kadar. İşte bu suretle, yasak dönemine kadar kullanılan Bektaşî kelimesi yerine, 1827'den sonra, aynı şeyi ifade etmek üzere, yasaklanmamış olan Alevi deyimi kullanılmaya başlanmıştır. Bu sebeple de 1827 yılına kadar olan devlet arşiv belgeleri ile baba ve dedelerin ellerinde bulunan ferman, berat, icazet ve benzeri hiçbir belgede Alevi tabiri yoktur. Bu belgeler ve resmî yazışmalarda hep Bektaşî terimi kullanılmıştır. Bu bakımdan, bugün itibarıyla 191 yıldır kullanılan Alevi kavramı, Bektaşî manasına kullanılmaktadır. Alevilik eşittir, Bektaşîliktir. '*Legal iken Bektaşîlik, illegal iken Alevilik.*'

Alevilere Göre Gerçek Aleviliğin Mahiyeti

Türkiye'de başka bir kesime nasip olmayan müthiş bir örgütlenme ağına sahip olan Alevilerin kahir ekseriyeti (örgütleri, dernekleri ve yazarlarıyla beraber) bu İslam içinde değerlendirilme girişimlerine '*Aleviliğin Müslümanlıkla bir ilgisinin olmadığı*' ve Aleviliğin kökünün İslamiyet'ten çok daha eski dönemlere uzanan bir kadim uygarlık olduğu cevabını veriyorlar. En başta Alevilik kavramını bizzat izhar ettikleri inançsızlıklarına ve ideolojilerine göre tanımlıyorlar. Onlara göre Aleviliğin gerçek tanımı şudur:

'Toplumda yaygın olan inanışın aksine Alevi sözcüğü 'Ali' isminden türetilmiş bir kavram değildir. Çünkü Türkçe dilbilgisi kurallarına göre Ali adından Ali'yi seven, Ali'nin yolundan giden anlamında bir kelime türetmek gerekirse bu ancak 'Alici' veya 'Alili' olması gerekiyor. Dolayısıyla bu hiçbir zaman Alevi şeklinde olmazdı. Türkçe'de -i eki sonuna geldiği kelimeye aidiyet kazandırır. Misal, insan-insani, tarih-Tarihî, mimar-mimari gibi.

Alevi kelimesi bu bağlamda ele alındığında şöyle bir sonuca ulaşılır: Alevi sözcüğü alev kelimesinin sonuna -i eki gelmesi ile oluşturulmuş, aleve ait, ışığa ait, alevden gelen, ışıktan gelen anlamında bir kelimedir.'

Aleviler arasında ciddi ve etkili bir görüş olarak or-

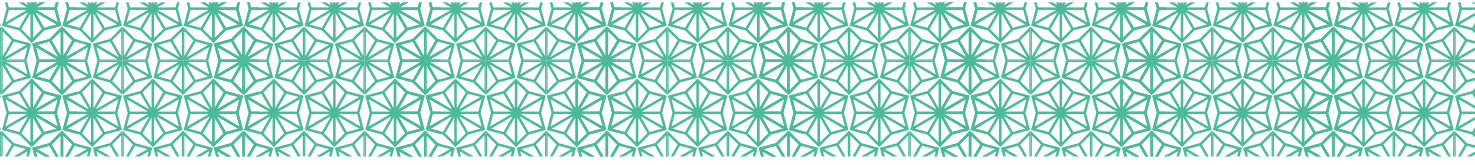
taya çıkan Çınarizm teorisinin sahibi Erdoğan Çınar'ın 2004 yılında yayınlanan '*Aleviliğin Gizli Tarihi*' isimli kitabında ve verdiği konferanslarda ileri sürdüğü görüşler Alevilerin büyük kısmı tarafından hüsnü kabul görmüştür. Bu şahsın ve buna yakın çizgiyi benimseyen diğer kesimlerin hararetle savunduğu görüşe göre Alevilik ile Alevilerin uzaktan yakından (tevhid dini) İslam ile hiçbir bağı ve ilgisi yoktur. Hem adı geçen kişi hem de onun gibi düşünen birçok Alevi yazar ve kanaat önderi, Alevilerin kökeninin

Alevi kelimesi bu bağlamda ele alındığında şöyle bir sonuca ulaşılır:
Alevi sözcüğü alev kelimesinin sonuna -i eki gelmesi ile oluşturulmuş, aleve ait, ışığa ait, alevden gelen, ışıktan gelen anlamında bir kelimedir.

Hititlerden önce Anadolu'da yaşamış olan Luvilere dayandığını, Alevi teriminin eski bir Anadolu uygarlığı olan Luvilerden geldiğini, Luvi sözcüğünün Hitit dilinde '*ışık insanları*' anlamına geldiğini iddia ederler. Onlara göre 16. yüzyıla gelinceye kadar Alevilik içinde çekirdek zümreyi oluşturanlara verilen isim ışıklar veya ışık taifesi idi. Bizans döneminde Polikyenler denen dinî grup Alevidir. Polikyenler altı adet dede ocağı kurmuştur. Pir Sultan olarak bilinen kişi aslında bir Polikyen önder olan Pir Silvanus'tur. Pir Sultan Abdal'ın başına gelen olaylar da esasen Pir Silvanus'un yaşadıklarından başka bir şey değildir. Polikyenler aslında bir Hristiyan mezhebi değil, Alevilerin ta kendileridir.

Buna karşın, geleneksel Alevilikte Alevi terimi, Arapça '*Ali'ye bağlı*' anlamına gelen sözcükten geldiği kabul edilmektedir. (Arapça: عَلَوِي, 'Alawi')

Bazı Osmanlı kaynaklarında belirli bölgelerde yaşayan bir kısım Aleviler için '*ışık taifesi*' tanımının kullanılması, ışık Alevilerine göre, Luviler ile Aleviler arasındaki bağı delilidir.

Ancak Osmanlı kaynaklarında ışık ve ışık taifesi şeklinde ifade edilen söz konusu Batini kesimlerin türlü türlü şirk ihtiva eden itikatlarına muttali olunduktan sonra ulema ve Osmanlı Devleti nezdinde bu topluluk üzerine baskı ve takibatlar başlatıldığı içindir ki bu insanlar isimlerini değiştirme yoluna gitmişlerdir. Özü itibarıyla Batini bir cereyan olan Alevilik tüm tarihi boyunca defalarca isim değiştirmiştir. Alevilik kadar farklı isimlere bürünen bir başka topluluk, bir başka inanış daha yoktur yeryüzünde. Asıl önemli olan ise, Alevi toplulukların temeldeki inanış kalıplarının tevhid dini İslam'dan farklı olmasıdır.

Hakikat şudur ki, Alevilerin inandığı ilah ile Müslümanların inandığı Allah *subhanehu ve teâlâ* aynı değildir.

Burada Alevilerin İslam ile hiçbir bağ ve ilgilerinin olmadığını ileri süren Alevi yazar ve kanaat önderlerinin görüşlerinden derlediğimiz bazı pasajları aktarmak istiyoruz:

Müslümanlıkta yaratan ve yaratılan diye bir ayırım vardır. Yaratılışın dışındaki daha ulu bir varlık yaratılmışları yaratmıştır. Alevilerde böyle bir inanış yoktur. Aleviler yaratılışın tamamını yaratanın kendisi olarak görürler (vahdet-i vücud akidesi). Yani yaratılmışın dışında bir ilahî varlığa inanmazlar.

Alevilik ve İslam daha Allah'ın tanımında, yaratanın tanımında birbirleriyle uzlaşmaz, örtüşmez bir şekilde birbirlerinden ayrılırlar. Geleneksel tarzda izah etmek gerekirse, '*Allah'tan başka ilah yoktur*' der Müslümanlar. Aleviler bunu, '*Allah'tan başka varlık yoktur*' diye ifade ederler. İkisi birbirinden çok farklı şeylerdir. Yaratılışı yaratan ve yaratılan olarak ikiye ayırmayı Aleviler doğru bulmazlar. Bu varlıkta ikilik yaratmaktır. Bunun anlamı Alevilikte hakir görünür. Aleviler varlığın birliğine inanırlar. Varlığın birliği de Alevilerde çok bilinen bir tabirle '*ene'l hak*' diye tarif edilir. '*Ene'l Hak*' sözcüğü 910 yılında Bağdat'ta Hallac-ı Mansur tarafından ifade edilmiştir. '*Ben, Allah'im.*' demektir.

Aleviler, cennete de cehenneme de inanmazlar. Tüm semavî dinlerde öldükten sonra cennete ya da cehenneme gidileceğine inanılır. Alevilikte böyle bir inanç yoktur.

Aleviler, nurdan geldiklerini ve devriye çemberi tamamladıktan sonra aynı nura geri döneceklerine

inanırlar. Bir çembere inanırlar, bu çemberin içinde önce '*kadir-i mutlak*'tan nura, nurdan dört kuvvete düştüklerine inanırlar. Bu dört kuvvet dört nesneyle temsil edilir (ateş, toprak, su ve hava), Bunlar bilimsel gerçeklerdir. Bugün herkes kabul ediyor ki, bir gezegenin doğumundan bir çocuğun doğumuna kadar evrende her şeyin kontrol eden dört kuvvet vardır. Alevi nefeslerinde² de bu vardır. Sıradan insanlar kolay anlaşılar diye ateş, toprak, su ve hava olarak adlandırılır.

Sonra bu nur, dört kuvvetin kontrolünde önce cansız nesneye, sonra nebata, sonra hayvana sonra insana ve ardından olgun insana yani insan'ı kamile ulaştıktan sonra tekrar geldiği kaynağa döner. Alevilikte başka bir evrene, başka bir mekâna veya öbür dünyaya, cennete ya da cehenneme gidiş yoktur. Sadece insan-ı kamil oluncaya kadar dünyaya geliş gidişe inanılır.

Ancak bunun derinliği de yaratılmış her şeyin, yaratanın bir parçası olduğunu, bu parçaların bir araya gelmesiyle yaratanın ortaya çıktığının ifadesidir. Daha temel esaslarda Allah inancında (tevhid akidesinde) ayrılırlar.

Alevilerle Müslümanlar aynı tanrıya bile inanmazlar. Aynı Allah'a inanmayan insanlar aynı dinden olabilirler mi?

Hristiyanlıkta, Yahudilikte ve Müslümanlıkta aynı tanrıya inanılır ama bunlar ayrı dinlerdir.

Alevilik, semavi dinlerin dışında bir gizli inanıştır.

Alevi anne babalardan doğan çocukların kendilerini Müslüman olarak tanımlamaları, Alevi yolunu bilmemelerinden kaynaklanır.

Hak aslında gerçektir. Alevilik kökü çok eskiye giden on binlerce yıl öncesine giden çok soylu ve kadim bir inanıştır ve kendisini sürekli sembollerle, simgelerle ifade etmiştir. Bunun nedeni Aleviliğin başka dinlerin hâkim olduğu coğrafyalarda, iklimlerde yaşamasıdır. Yaşarken de saklanmış, saklanırken de uzlaşmacı bir tavır takınarak yaşadığı coğrafyadaki inanışların öznelere kullanmıştır.

2. Nefes: Türk Edebiyatı'nda İslami öğretilere bağlı Aşık Halk Edebiyatı nazım şekillerinden ilahilerin Alevi-Bektaşî aşıklarınca yazılanlarına denir. Nefeslerin konusu genellikle tasavvufî vahdet-i vücud, Alevi-Bektaşî ilkeleri ve tarikat kurallarıyla ilgilidir.

Ali sevgisinin normal ve kabul edilebilir ölçüsü yanında, bunun derece derece Ali'yi tanrılığa var-dıracak kadar marazi şekilleri de bulunmaktadır. Bu sevgi ve saygı, çok defa 'ehlibeyt' sevgi ve saygısı ile bir arada bulunmaktadır. Ev halkı anlamına gelen 'ehlibeyt'ten kastedilen, Muhammed'in *sallallahu aleyhi ve sellem* ailesi ve soyudur. Rivayete göre bir gün Muhammed, kızı Fatıma, damadı Ali ve torunları Hasan ile Hüseyin'i hirkasının, abasının altına alarak onları korumuş, şefkat göstermiş ve elini abasının üstüne koymuştur. Bundan sonra kendisi ile beş kişi olan ocak mensupları, aile üyeleri 'ehlibeyt' adıyla anılır olmuştur.

Kerbela olayı, Alevilikte sırdan uzak, sırta vakıf olmayan asıl büyük kitleyi, mağdur olmuş insanların sempatisini kazanmak için çok iyi kurgulanmış, kullanılmıştır. Aleviler mağdurun yanında görünmeyi seviyorlar. Ali, Alevilik içinde çok etkili bir isimdir. Ancak Ali derken yedinci yüzyılda yaşamış İslami şahsiyet kastedilmez. Kastedilen, bir kişi değil; bir kavramdır. Şimdi Genç Abdaldan (Güvenç Abdal) iki dörtlük aktaralım:

*Yoğ iken yerle gökler ezelden
Kudret kandilinde pünhan Ali'dir.
Kün deyince bezm-i elestten evvel
Âlemi var eden sultan Ali'dir.*

*Müminler sırrını ilden sakınır
Kendin bilmezlere sözün dokunur
Genci Abdal dört kitapta okunur
Evveli, ahiri destan Ali'dir.*

Şimdi, dünya kurulmadan var olan ve âlemi vareden bir varlığı hangi özneyle anarsak analım, ister Ali diyelim ister başka bir isim, bunun yedinci yüzyılda yaşamış, etiyle canıyla kanıyla var olmuş İslam'ın Dördüncü halifesi olan Ali olması mümkün değildir. Aşağı yukarı Alevi sırrına vakıf tüm Alevi aşıklarının, ozanlarının nefeslerinde bu durum böyledir. Bir dörtlük daha:

*Şah-ı Merdan cuşa geldi, sırrı aşikâr eyledi
Yağmuru yağdıran benim deyi Ömer'e söyledi
Ol dem şimşek yalabıdı yedi sema gürlüdü
Hem Sakidir hem Bakidir, Nur-u Rahman'ım Ali.*

Şimdi, Saki, Baki ve Nur-u Rahman, 'Esirgeyen, bağışlayan, ışıgım Ali.' diyor aşık. Bu vasıfların, niteliklerin bir insanda toplanması ve bunun da yedinci yüzyılda yaşayan Hz. Ali olması mümkün değildir. Aleviler bunu binlerce yıldır söylüyorlar, dinliyorlar. Bunu söyleyen birisinin kendisini Müslüman hissetmesi zaten mümkün değildir.

Alevi sözcüğüyle Ali ismi arasında uzak bir ses benzerliği dışında bir ilişki yoktur. Bu ses benzerliğini

Alevi sözcüğüyle Ali ismi arasında uzak bir ses benzerliği dışında bir ilişki yoktur. Bu ses benzerliğini kullanmışlardır. Işık, insanı 'ışıkta gelen' anlamında Alevi sözcüğüyle yer değiştirmiştir.

Alevi sözcüğünün kullanılması Ali ile olan ses benzerliğinin ardına saklanma kaygısındanadır.

kullanmışlardır. Işık, insanı 'ışıkta gelen' anlamında Alevi sözcüğüyle yer değiştirmiştir. Alevi sözcüğünün kullanılması Ali ile olan ses benzerliğinin ardına saklanma kaygısındanadır.³

Aleviliğin İnanç-İbadet Bağlamında Şiilikle Münasebeti

Her iki dinin de temelde Batınilige dayandığını daha önce kaydetmiştik. Bu hakikatle beraber Türkiye'deki ana akım resmî sunni kitlenin Alevileri İslam'ın bir mezhebi yahut geleneksel bir tarikat olarak kabul etmeleri gibi, İran Şia Cumhuriyeti merkezli ana akım Şia kitleleri de Alevileri kendi dinlerine mensup bir mezhep olarak görmektedirler. Şii ve Farsi damarı çok kuvvetli olan İran, özellikle de bölgesel hedeflerine ulaşmak açısından Türkiye, Lübnan ve

3. Erdoğan Çınar, *Aleviliğin Gizli Tarihi*; Kalkedon Yayıncılık, 2007

Şii ve Farsi damarı çok kuvvetli olan İran, özellikle de bölgesel hedeflerine ulaşmak açısından Türkiye, Lübnan ve Suriye'deki Alevilerle inanç zemininde yakın ilişkiler kurup, geliştirmiştir.

Şii İran bu toplulukları kendi amaçlarına kanalize edip örgütlemekle beraber, finansal destek de sağlayarak yeri geldiğinde ortak düşman hâline getirdiği hedeflere saldırtma hususunda harekete geçirmede oldukça mahirdir.

Suriye'deki Alevilerle inanç zemininde yakın ilişkiler kurup, geliştirmiştir. Şii İran bu toplulukları kendi amaçlarına kanalize edip örgütlemekle beraber, finansal destek de sağlayarak yeri geldiğinde ortak düşman hâline getirdiği hedeflere saldırtma hususunda harekete geçirmede oldukça mahirdir. İran'ın, İslam coğrafyasındaki halkların büyük bir kısmının gözlerini büyülemek istercesine sık sık İslami söylem ve sloganlar kullandığı Şii-Farsi devrimi, başlangıçta Aleviler nezdinde büyük bir güvensizlikle karşılanmıştır. Öyle ki, söz konusu kesimlerin fikir atölyelerinde üretilen '*Mollalar İran'a!*', '*Türkiye İran Olmayacak!*' gibi sloganlar hâlen zihinlerde ve arşivlerde.

Her iki taifenin aralarında ortaklaştıkları inançsal esaslar ve ibadi ameller az olmakla beraber, aralarındaki siyasal ve ideolojik yakınlaşma ve muhabbet her geçen gün daha da artıp güçlenmiştir. Bu yakınlaşma ve muhabbet Türkiye'deki kimi Alevi çevrelerde adeta bağlılık derecesine ulaşmıştır. Öyle ki, parlamentoda yer alan laik, Batıcı, sosyal demokrat ve Kemalist bir partinin Alevi milletvekili tüm

Türkiye'nin huzurunda '*... Eğer İran ile T.C. arasında bir savaş çıkarsa, ben İran'ın safında yer alacağım.*' deme cüretini gösterebilmiştir.

İnanç ve ibadi ritüeller bağlamında Şia ile kendilerini İslam'a nispet eden Aleviler arasındaki bazı farklılıkları şöyle sıralayabiliriz:

Her ne kadar birbirlerine yakın gibi görünüyorsa da, temelde ortaklaştıkları Batınilğin yorumlanması ve pratiğinde bile anlaşamamaktadırlar. Zira Aleviliğin inanç esasları ve ibadi ritüelleri Batınilğe dayanır. Şia'da da Batınilik esas olmakla beraber daha profesyonel ve kurnazca bir yaklaşım vardır.

Şiiilikte imamet (son dönemde Velayet-i Fakih) müessesesi vardır. Alevilikte ise Pir/Mürşit/Rehber ve Ana vardır. Şia'da ibadet, Şii camilerinde ve müziksiz yapılırken Alevilikte ibadet, cemevinde yapılır ve bu ibadet müziksiz, sazsız ve semahsız olmaz. Şiiilikte ibadet yapılırken kible olarak Kâbe'ye dönülür ve ibadet haremlik ve selamlıktır. Alevilikte ise ibadet, erkek-kadın '*can*' olarak yerine getirilir ve her birinin kiblesi bir diğersinin yüzüdür, cemalidir. Şiiilikte inanç merkezi (Ali'nin *radiyallahu anh* medfun olduğu türbenin orada bulunduğu inandıkları) Irak'ın Necef şehridir. Alevilerin inanç merkezi ise Pir Hacı Bektaş-ı Veli'nin türbesinin bulunduğu Nevşehir'in Hacıbektaş ilçesidir. Şiiilikte tıpkı tasavvuftaki anlamıyla şeriat kapısı varken, Alevilikte de buna benzer dört makam ve kırk kapı vardır. Şiiilerde ibadet dili Farsça ve Farsi aksanlı Arapçadır, Alevilerde ise ibadet dili diye bir şey yoktur, herkes istediği dilde ibadet edebilir.

Kendilerini İslam'a nispet eden bazı Alevi gruplar Şiiilerle aralarında Ali ve on iki imam sevgisi dışında başkaca bir ortak noktanın bulunmadığını iddia ederler.

Batını temelli bir din, mensuplarının her devirde ve her yerde bulunup var olmasını salık verir. İnanç, ibadet ve yaşamda belli bir ahlaka göre değil zamanın gereklerine göre varlığını ve yolunu sürdürmek cafcıflı sözcüklerle setredilemeyecek kadar vahim bir sapmadır. Günümüz toplumunda müşahade edilen itikadi ve ahlaki sapmaların en önemli sebeplerinden biri de budur.

Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* dünya ve ahirette esenlikler dileriz. Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun.

İlerliyor... İŞte oradalar. Ne kadar kalabalık. Bir Şeyin başında durmuŐlar. EęilmiŐ ona bakıyorlar. Aralarına sokuluyor. K¼c¼c¼k bedeni ile kalabalığı yarıp ¼ne geğmeye ęalıŐıyor. Bir su pınarı. ¼yle g¼zel ęaęlıyor ki. Sesi mest ediyor insanı. Herkes başına ¼Ő¼Őm¼Ő bu sesi dinliyor. Kimileri kana kana iğiyor sudan. Ağızları tatlandırın, susuzluğu gideren bir iğecek. İğen bir daha, bir daha iğmek istiyor. İzdiham yok. Herkes iğmek için sırasını bekliyor. Fakat o da ne...

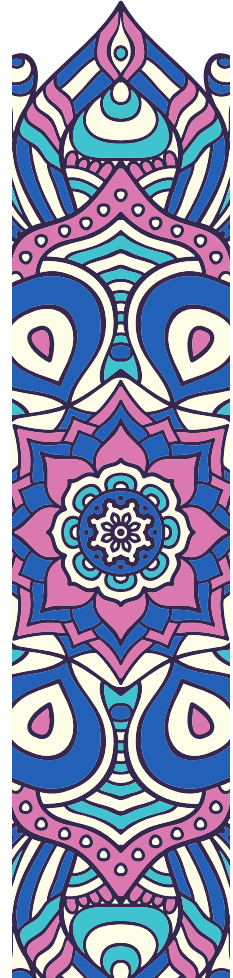
Veda Hutbesi

Mahi

mahi@tevhiddergisi.net

Bu da ne? YemyeŐil bir orman. ęeŐit ęeŐit ağaç var. Her biri bulutlara kadar uzanmıŐ. G¼k masmavi. Ağaç dalları arasından g¼neŐin parıltısı vuruyor y¼z¼ne... KuŐ sesleri eŐlik ediyor bu g¼zel manzaraya. Ve bir su sesi... Nereden geliyor bu ses? Y¼r¼yor. Daracık bir patika yol... Eğri b¼ęr¼... İlerliyor. Su sesiyle beraber insan sesleri de geliyor kulağına. Fısıltıyla konuŐuyorlar... Hen¼z g¼rme mesafesinde değiller. İlerliyor... İŞte oradalar. Ne kadar kalabalık. Bir Şeyin başında durmuŐlar. EęilmiŐ ona bakıyorlar. Aralarına sokuluyor. K¼c¼c¼k bedeni ile kalabalığı yarıp ¼ne geğmeye ęalıŐıyor. Bir su pınarı. ¼yle g¼zel ęaęlıyor ki. Sesi mest ediyor insanı. Herkes başına ¼Ő¼Őm¼Ő bu sesi dinliyor. Kimileri kana kana iğiyor sudan. Ağızları tatlandırın, susuzluğu gideren bir iğecek. İğen bir daha, bir daha iğmek istiyor. İzdiham yok. Herkes iğmek için sırasını bekliyor. Fakat o da ne... Su yavaŐ yavaŐ azalıyor. Anlam veremiyor kimse buna. ŐaŐırıyorlar. Bir panik oluyor aralarında. Fısıltılar yerini acı feryatlarla bırakıyor... Suya kandık seninle... Gitme diyorlar tek bir ağızdan... Gitmeeee...

Rafi feryat ile yatağından doğruldu. 'Gitme' diyor, bir yandan da ağlı-

yordu. Anne ve babası onu sakinleştirmeye çalışıyorlardı. Ama nafile. Sayıklıyordu:

— Peygamberim... Canım Peygamberim. O pınar, gürül gürül akan kaynak, Allah'ın elçisi idi. Su kurudu... Sesi durdu... Su kurudu...

— Oğlum sakin ol yavrum. O, bizimle. Bak birazdan namaz kıldırarak hepimize...

Bu söz onu biraz da olsa sakinleştirmişti. Ayağa kalktı. Onun kalkmasıyla dışarıdan Bilal b. Rabah'ın sesinin duyulması bir oldu. Sabah ezanları okunuyordu. Herkes abdest alıyor, Mekke'de cemaatle namaz kılacak olmanın heyecanını yaşıyorlardı. Namaz için ayrılan bölümde toplanmıştı herkes. Sabah namazını eda ettiler. Ardından herkese Urene vadisinde toplanılması emredildi. Rasûl orada ashabına bir konuşma yapacaktı. Kalabalık, vadi-deki yerini almıştı. Canım Peygamberimin üstüne çıkabileceği ve böylelikle sesini duyurabileceği büyükçe bir kütük getirdiler. Damadı Ali elini tuttu ve Canım Peygamberim kütüğe çıktı.

Bembeyaz bir teni vardı. Gümüş gibi parlıyordu. Gözbebekleri iri ve siyahtı. Saçlarını ihrama girerken toplamıştı. Allah'a hamd edip, O'nu övdükten sonra şu konuşmayı yaptı:

"Hamd Allah'a mahsustur. O'na hamdeder, O'ndan yardım isteriz. Allah kime hidayet ederse, artık onu kimse saptıramaz. Sapıklığa düşürdüğünü de kimse hidayete erdiremez. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur. Tektir, eşi, ortağı, dengi ve benzeri yoktur. Yine şehadet ederim ki, Muhammed O'nun kulu ve Rasûlü'dür."

"Ey insanlar! Sözümü iyi dinleyiniz! Bilmiyorum, belki bu seneden sonra sizinle burada bir daha buluşamayacağım. İnsanlar! Bugünleriniz nasıl mukaddes bir gün ise, bu aylarınız nasıl mukaddes bir ay ise, bu şehriniz (Mekke) nasıl mübarek bir şehir ise, canlarınız, mallarınız, namuslarınız da öyle mukaddestir, her türlü tecavüzden korunmuştur."

Ashabım! Muhakkak Rabbinize kavuşacaksınız. O'da sizi yaptıklarınızdan dolayı sorguya çekecektir. Sakın benden sonra eski sapıklıklara dönmeyiniz ve birbirinizin boynunu vurmayınız! Bu vasiyetimi, burada bulunanlar, bulunmayanlara ulaştırın. Olabilir

ki, burada bulunan kimse bunları daha iyi anlayan birisine ulaştırmış olur.

Ashabım! Kimin yanında bir emanet varsa, onu hemen sahibine versin. Biliniz ki, faizin her çeşidi kaldırılmıştır. Allah böyle hükmetmiştir. İlk kaldırdığım faiz de Abdulmuttallib'in oğlu (amcam) Abbas'ın faizidir. Lakin ana paranız size aittir. Ne zulmediniz ne de zulme uğrayınız.

Ashabım! Dikkat ediniz, cahiliyeden kalma bütün âdetler kaldırılmıştır, ayağımın altındadır. Cahiliye devrinde güdülen kan davaları da tamamen kaldırılmıştır. Kaldırdığım ilk kan davası Abdulmuttallib'in torunu İlyas b. Rabia'nın kan davasıdır.

Ey insanlar! Muhakkak ki, şeytan şu toprağınızda kendisine tapılmaktan tamamen ümidini kesmiştir. Fakat siz bunun dışında ufak tefek işlerinizde ona uyarsanız, bu da onu memnun edecektir. Dininizi korumak için bunlardan da sakınınız.

Ey insanlar! Kadınların haklarını gözetmenizi ve bu hususta Allah'tan korkmanızı tavsiye ederim. Siz kadınları, Allah'ın emaneti olarak aldınız ve onların namusunu kendinize Allah'ın emriyle helal kıldınız. Sizin kadınlar üzerinde hakkınız, kadınların da sizin üzerinizde hakkı vardır. Sizin kadınlar üzerindeki hakkınız yatağınızı hiç kimseye çiğnetmemeleri, hoşlanmadığınız kimseleri izniniz olmadıkça evlerinize almamalarıdır. Eğer gelmesine müsaade etmediğiniz bir kimseyi evinize alırlarsa, Allah, size onları yataklarında yalnız bırakmanıza ve daha olmazsa hafifçe sakındırmanıza izin vermiştir. Kadınların da sizin üzerinizdeki hakları, meşru örf ve adete göre yiyecek ve giyeceklerini temin etmenizdir.

Ey müminler! Size iki emanet bırakıyorum, onlara sarılıp uydukça yolunuzu hiç şaşırmasınız. O emanetler, Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerim ve Peygamberin sünnetidir.

Müminler! Sözümü iyi dinleyiniz ve iyi belleğiniz! Müslüman, Müslümanın kardeşidir ve böylece bütün Müslümanlar kardeşler. Bir Müslümana kardeşinin kanı da, malı da helal olmaz. Fakat malını gönül hoşluğu ile vermişse o başkadır.

Ey insanlar! Cenab-ı Hak her hak sahibine hakkını vermiştir. Her insanın mirastan hissesini ayırmıştır. Mirasçıya vasiyet etmeye lüzum yoktur. Çocuk kimin

Âdem ise topraktandır. Arap'ın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi; kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur.

Üstünlük ancak takvada, Allah'tan korkmaktır. Allah yanında en kıymetli olanınız O'ndan en çok korkanınızdır.

döşeginde doğmuşsa ona aittir. Zina eden kimse için mahrumiyet vardır.

Ey insanlar! Rabbiniz birdir. Babanız da birdir. Hepiniz Âdem'in çocuklarıdır, Âdem ise topraktandır. Arap'ın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi; kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvada, Allah'tan korkmaktır. Allah yanında en kıymetli olanınız O'ndan en çok korkanızdır. Azası kesik siyahi bir köle başınıza emir olarak tayin edilse, sizi Allah'ın kitabı ile idare ederse, onu dinleyiniz ve itaat ediniz. Kimse kendi suçundan başkası ile suçlanamaz. Baba, oğlunun suçu üzerine, oğlu da babasının suçu üzerine suçlanamaz.

Dikkat ediniz! Şu dört şeyi kesinlikle yapmayacaksınız:

- Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayacaksınız.
- Allah'ın haram ve dokunulmaz kıldığı canı, haksız yere öldürmeyeceksiniz.
- Zina etmeyeceksiniz.
- Hırsızlık yapmayacaksınız.

İnsanlar! Yarın beni, sizden soracaklar, ne diyeceksiniz"

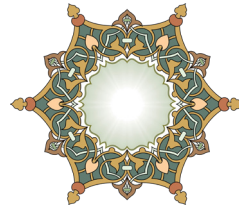
Hepimiz birden şöyle dedik:

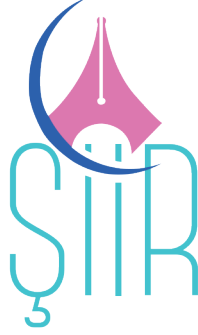
"Allah'ın elçiliğini ifa ettiniz, vazifenizi hakkıyla yerine getirdiniz, bize vasiyet ve nasihatte bulundunuz, diye şahadet ederiz!"

Bunun üzerine Canım Peygamberim şahadet parmağını kaldırdı, sonra da cemaatin üzerine çevirip indirdi ve şöyle buyurdu:

"Şahit ol ya Rabb! Şahit ol ya Rabb! Şahit ol ya Rabb!"

Devam edecek inşallah...

GAZEL

Rüzgar ıdı titredi; çiğ, gül düştü,
Tutunduğı dalı tutuşturup bülbül düştü.

Gün doğumundan gün batımına kızardı bahçe,
Bir bir leylak, nergis, lale ve sümbül düştü.

Ne çam dayandı, ne kestane, ne kavak, ne nar,
Bin yıllık çınar güröl güröl düştü.

Geçti mi ki yeşilin sonsuzluk yüklü çağı?
Kader yanardağından kızıl kara kül düştü.

Vakit görmemişti böyle bir kıyameti,
Akıl sarardı, karardı; ruh, gönöl düştü.

Sezai KARAKOÇ

Biyolojik saat en özet hâliyle, gece ve gündüzün art arda gelmesi ile bir düzen tutmaktadır. Bu da en çok, karanlığı algıladıktan sonra beyin tarafından salgılanan ve aydınlıkla da salınımı duran melatonin hormonu ile olur.

Yaşamın Ritmi

Dr. Seyfullah İslam

seyfullahislam@tevhiddergisi.net

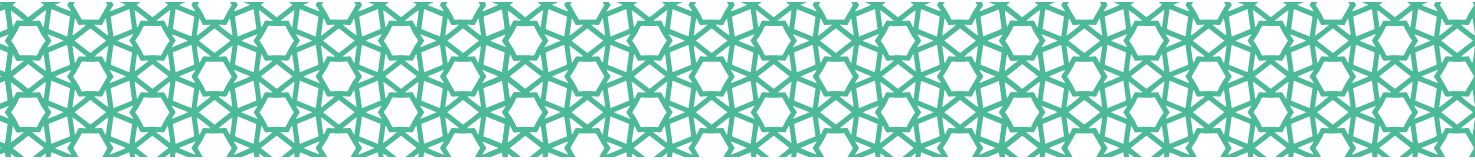
Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun.

"...Her şeyi yaratan ve bir ölçüye göre düzenleyen, Allah'tır."¹

Yaşamın her anında tüm canlılar, bedenlerinde ve eylemlerinde birçok işlevin zamanlamasını sağlayan doğal zamanlayıcı bir sistem ile belli bir nizam ve mükemmellikte yaratılmıştır. Bilim ise bunu, '*biyolojik saat*' olarak ele alıyor. Biyolojik saat ile hücreler, işlevlerini belirli zamanlarda artırır/azaltır. Bu içsel saatin moleküler düzeyde nasıl işlediği ile ilgili güncel ve değerli çalışmalar mevcuttur. Nitekim bu yılın fizyoloji ve sağlık alanındaki Nobel Ödülü'nü alan bilim insanlarının araştırma konuları biyolojik saat eksenliydi.

İnsan ve öteki canlılarda bazı hormonların salgılanması, beden sıcaklığının düzenlenmesi ve hatta üreme işlevleri biyolojik saatin döngüsü ile yapılır. Biyolojik saat, bedendeki kimyasal olayların günlük ritmini belirlemekle kalmaz, aylık hatta mevsimsel değişimleri de düzenler. Örneğin, melatonin hormonunun gün içindeki düzeyinin ritmik şekilde ayarlanması gibi, kadınların 28 günde bir olan ay hâlleri de biyolojik saatin denetimindedir. Örneğin, göçmen kuşların ne zaman uzak ülkelere göç edeceğini ya da bazı hayvanların ne zaman kış uykusuna yatacağını da

1. 25/Furkan, 2

hep biyolojik saat belirler. Biyolojik saat gece-gündüz, yaz-kış gibi çevre koşullarından etkilense de, çoğunlukla bu koşullardan bağımsız olarak çalışır.

Yaşamın ritmini belli bir düzen ile sağlayan bu biyolojik saat, esasında beyinde bulunan pineal bezin düzenli çalışması ile sağlanıyor. Biyolojik saatin ayarlanmasında en etkili faktör, bu bezin salgılamış olduğu melatonin hormonudur. Yapılan çalışmalarda biyolojik saatin işleyişinde bazı genlerin de rol aldığı tespit edilmiştir. Bazı canlılar üzerinde yıllardır yapılan çalışmalarda *'biyolojik saat genleri'*nin 16 tane geni kontrol ettiği düşünülüyorken günümüzde ise 295 tane gen olduğu tespit edilmiştir. Bu biyolojik saat geninin, gece boyunca hücrede biriken ve gündüz de çözünen bir proteini kodladığını gösterdiler. Hücrelerin kendi içinde biyolojik saatinin nasıl işlediği ile ilgili ciddi veriler elde edildi.

Biyolojik saat en özet hâliyle, gece ve gündüzün art arda gelmesi ile bir düzen tutmaktadır. Bu da en çok, karanlığı algıladıktan sonra beyin tarafından salgılanan ve aydınlıkla da salınımı duran melatonin hormonu ile olur.

Biyolojik Saat Döngüsü

*"Gece ile gündüzün art arda gelmesinde, Allah'ın göklerde ve yeryüzünde yarattığı şeylerde, Allah'a karşı gelmekten sakınan bir toplum için deliller vardır."*²

Ardışık gelen gecenin (karanlığın) ve gündüzün (aydınlığın) insan üzerindeki bilinen etkilerini (kişisel farklar, ortamın sıcaklığı, kişinin stresi, hareketlilik gibi unsurlar bunu etkilese de) genel olarak şöyle bir tabloda gösterebiliriz:

00.00: Gece yarısı. Kaslar gücünü kaybedip gevşiyor. Uykunun ilk evresi başlıyor.

01.00: Beden kendini uykuya programlıyor. Dikkat azaldığından bu saatte çalışanların hata yapma olasılığı, iş ve trafik kazaları artıyor.

02.00: Derin uyku. Melatonin en yüksek düzeyde, beden soğuğa karşı aşırı duyarlı oluyor. Görme duyusu ve refleksler zayıflıyor. Gece yapılan trafik kazalarının çoğu bu saatte oluyor.

03.00: Melatonin salgılanması tedricen azalıyor.

Kişide kararsızlık ve melankolik hissetme artıyor. İntihar vakaları bu saatte çok görülüyor.

04.30: Beden sıcaklığının en düşük olduğu saat.

05.00 Erkeklik hormonu çok salgılanıyor. Stres hormonları artmaya başlıyor ve kaybolan enerji geri geliyor.

06.00: Kortizon salgılanması artıyor, beden uyanmaya başlıyor. Metabolizma hareketlenerek günün işleri için enerji ve proteinleri hazırlamaya başlıyor.

06.45: Kan basıncında ani yükselme.

07.00: Beden tüm gücünü daha toplayamadığından spor yapmak önerilmiyor. Sabah erken saatlerde yapılan yorucu sporlar, kalbe ve dolaşıma gereksiz yere yüklenilmesine yol açıyor. Sindirim sistemi tedricen çalışmaya başlıyor.

07.45: Melatonin salgılanması duruyor. Mutluluk hormonu olan Serotonin salgılanmaya başlıyor.

08.00: Nikotinin sağlığa özellikle beyne en çok zarar verdiği saat. Sabah sigara içenlerin damarları her zamankinden daha çok daralma yapar.

08.30: Bağırsak hareketleri için olabilecek en iyi zaman aralığı.

09.00: Bedenin kuvveti artmaya ve zihin açılmaya başlıyor.

10.00: Yüksek alarm durumu. Enerjimiz yüksek, verimlilik üst düzeyde, beyin yaratıcı ve dinamik.

11.00: Beden artık forma girdi. Beynimiz hızlı çalışıyor, özellikle hesap işleri zorlanmadan yapıyor.

12.00: Öğle zamanı. Beden gevşemeye başlıyor, dikkatimiz azalıyor, zihinsel beceriler tedricen azalmaya başlıyor.

13.00: Beden formdan düşmeye başlıyor, verimlilik azalıyor. Bedenin gecedен sonra en çok uyumaya ihtiyacının olduğu vakittir.

13.30: Kan basıncı düşüyor, kendimizi bitkin hissediyoruz. Saat 12.00'den bu saate kadar herhangi bir arada bedenin dinlenme ihtiyacını 30-45 dakikalık uyku ile gidermek, sıhhat için en uygun zaman aralığıdır. Nitekim öğle vakti uyumayı Allah Rasûlü'nün sünnetinde de görmekteyiz.

2. 10/Yunus, 6

14.30: Dikkat, tekrar artmaya ve çevre koşullarına en yüksek uyum sağlanmaya başlıyor.

15.00: Enerjimiz geri geliyor. Belleğimiz tam formunda. Sabahkinden az olmakla birlikte ikinci verimliliğe yaklaşıyoruz.

15.30: En hızlı tepki dönemi, reflekslerimiz hızlı. Kuvvetimiz yerinde.

16.00: Kalp ve damar sisteminin verimliliği çok yüksek, kas gücü dorukta.

17.00: Organların etkinliği üst düzeyde. Kuvvetimiz artıyor. Spor için en iyi saat.

18.30: Kan basıncı en yüksek seviyeye ulaşıyor. Tansiyon veya kalp ilaçlarının en etkin kullanılabildiği zaman.

19.00: Beden sıcaklığının en yüksek olduğu saat.

21.00: Melatonin yavaştan salgılanmaya başlıyor. Kişi, günün muhasebesini yapabilecek iç dinginliğe erişiyor.

22.30: Bağırsak hareketleri yavaşlıyor. Bu saatten sonra yemeyi alışkanlık edinmek, migren tipi baş ağrılarına zemin hazırlamakta ve genellikle mide, bağırsak problemlerine sebep olmaktadır.

23.00: Hem zihinsel hem de fiziksel dinlenmenin başladığı saat. Bedende stres hormonu salgılaması duruyor. Sakinleşip gevşiyoruz. Kan basıncı ve beden sıcaklığı düşüyor. Tansiyon, kalp veya sakinleştirici özelliği olan ilaçların kullanılmaması gerekir.

Gündüzün aydınlığı ile beden belirlenmiş saatlerde tam kapasite çalışmakta ve gecenin karanlığında da sadece bireysel istirahatımız değil, aynı zamanda organlarımızın da dinlenmeye çekildiğini görmekteyiz.

Allah *subhanehu ve teâlâ* ayet-i kerimede şöyle buyuruyor:

*"Dinlensinler diye geceyi karanlık ve çalışsınlar diye gündüzü aydınlık kıldığımızı görmediler mi? İman eden bir kavim için elbette bunda birçok ibretler vardır."*³

Allah *subhanehu ve teâlâ* adeta insana aciz bir varlık olduğunu, sadece kendisinin istediği ve insanı üze-

rinde yarattığı fitrata yakın olduğu kadar afiyette kılacağını, ne zaman, neleri, nasıl yaşayacağına karar veren merciin kendisi olduğunu söylemiş oluyor.

Günümüzde artık kişinin ne zaman ve ne kadar uyuyacağını beden ihtiyacı ve insanın kendi fitratı değil, toplumun hayat tarzı belirlediğinden dolayı biyolojik ritimle adeta sürekli mücadeleye içerisinde

Hastalıklar veya kronik rahatsızlıklar tedavi edilirken biyolojik saatin de dikkate alınması veya ona yönelik çalışma yapılmasının genel olarak hastalıkların iyileşme süreçleri üzerinde çok ciddi ve olumlu etkileri vardır.

Biyolojik saatin düzeltilmesi ile kanser gibi ağır seyreden hastalıklarda dahi olumlu sonuçların elde edildiği çalışmalar mevcuttur.

oluyoruz. Buna rağmen örneğin, öğle saatlerinde iç âlemdeki uyuma isteği büsbütün yok olmaz. Nitekim öğle saatlerinde kişinin gevşeyip dikkatinin dağıldığı bilinmektedir. Bu durumun öğlen yemeği, iklim ve şahsi farklılıklara bağlı olmadığı tespit edilmiştir.

Melatonin %85 oranında beyin tarafından salgılanırken, çok az da olsa göz, deri, mide bağırsak kanalı, kalp ve safra tarafından da salgılanmaktadır. Melatonin eksikliği ve fazlası da birtakım fiziksel ve ruhsal rahatsızlıklara yol açabilmektedir. Melatoninin fazlası melankoliye (durduk yere hüzünlenmeye veya hayata karamsar bakmaya) sebep olmaktadır.

Öneriler

Hastalıklar veya kronik rahatsızlıklar tedavi edilirken biyolojik saatin de dikkate alınması veya ona yönelik çalışma yapılmasının genel olarak hastalık-

---

İnsanlar sünneti unuttuklarından ve ona göre bir düzen oluşturmadıklarından dolayı biyolojik ritmin döngüsünde ciddi düzeyde problem yaşamaktalar.

Gece hücrelerde biriken maddelerin gündüz çözünememesi ya da vücudun uygun gördüğü zaman aralığında ihtiyacı olanı salgılayamaması...

---

ların iyileşme süreçleri üzerinde çok ciddi ve olumlu etkileri vardır. Biyolojik saatin düzeltilmesi ile kanser gibi ağır seyreden hastalıklarda dahi olumlu sonuçların elde edildiği çalışmalar mevcuttur.

Hekim tarafından uygun görülen hastaların şikayetlerine göre bazı kan tahlilleri ile biyolojik döngü hakkında ciddi anlamda fikir sahibi olunabilir. Eksik kalan veya kullanılmayıp vücutta biriken maddelerin tespiti yapılarak fikir sahibi olunur ve ona yönelik dışarıdan takviyeler veya gerekli müdahaleler yapılabilir.

Psikolojik veya fizyolojik her türlü problemde biyolojik saate yönelik yukarıda verdiğimiz döngüden hastanın kendi çabaları ile yapabileceği ve dikkat edebileceği birçok nokta çıkarılabilir.

Güneşi ışıklı, ayı da parlak kılan, yılların sayısını ve hesabını bilmeniz için aya evreler koyan Allah'tır. Allah bunları boş yere yaratmamıştır.

"O, ayetlerini düşünen bir toplum için ayrıntılı olarak açıklıyor." ⁴

"Biz, her şeyi bir ölçüye göre yarattık." ⁵

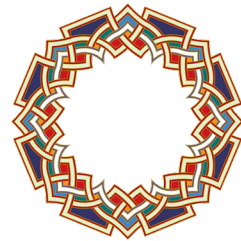
İnsanlar sünneti unuttuklarından ve ona göre bir düzen oluşturmadıklarından dolayı biyolojik ritmin döngüsünde ciddi düzeyde problem yaşamaktalar. Gece hücrelerde biriken maddelerin gündüz çözünememesi ya da vücudun uygun gördüğü zaman aralığında ihtiyacı olanı salgılayamaması vs.

Sabah namazından sonra uyanık kalmak, öğle saatinde kaylule yapmak, yeme ihtiyacını iki öğünde sağlamak, özellikle gece namazına dikkat etmek gibi sünnete tâbi olmak biyolojik döngünün moleküler düzeyde dahi iyileşmesini sağlayabilmektedir.

"Biz, gökleri yeri ve ikisi arasındakileri bir oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık. Biz, onları hak ve hikmetle yarattık." ⁶ diye buyuran Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* yaratmasındaki hikmetleri ve etrafımızda sürekli dönüp duran tüm ayetlerini tefekkür etmeliyiz. Böylece O'na olan kulluğumuzu artırmaya ve pekiştirmeye çalışmalıyız.

Dualarımızın sonu, âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun.

---

4. 10/Yunus, 5

5. 54/Kamer, 49

6. 44/Duhan, 38-39

Cahiliyenin mahiyetini bilmek, zaman içerisinde uğradığı değişimlerden haberdar olmak cahiliyeden korunma yollarındandır. Allah, kitabında; Rasûl de, sünnetinde ümmeti 'cahiliye' denen bir kavramdan sakındırmışlardır.

20. Asrın Cahiliyesi

Ömer AKDUMAN

Kitap: 20. Asrın Cahiliyesi

Yazar: Muhammed Kutub

Yayınevi: Beka yayınları

Şeyh Muhammed Kutub, İslam ümmetinin sorunları üzerine düşünmüş ve bu konuda birçok eser vermiştir. Kan, ter ve gözyaşı ile asırlar ötesinden şu zamana kadar kalan bir ümmetin, İslam ümmetinin içerisinde olduğu vahim durumu görüp çözüm yolları aramıştır birçok eserinde.

Değerlendirdiğimiz '20. Asrın Cahiliyesi' kitabı da bu derdin bir ürünü olarak 1965'li yıllarda aynı yazarın kaleminden çıkmıştır. Avrupa cahiliyesinin henüz o dönemde ulaştığı durumu ve bu konuda önemli mülahazaları kaydetmiştir. O gün İslam âleminde olan neslin 'Haçlılar ve uluslararası Siyonizm'in ulaşmak istedikleri en son gaye' olduğunu vurgulamıştır. Peki, o nesillerin nesilleri olan günümüz cahiliyesi? Daha acı ve daha sapkın bir durum... O zamanı anlayanlar, şu dönemi daha iyi anlayacaklardır.

Cahiliyenin mahiyetini bilmek, zaman içerisinde uğradığı değişimlerden haberdar olmak cahiliyeden korunma yollarındandır. Allah, kitabında; Rasûl de, sünnetinde ümmeti 'cahiliye' denen bir kavramdan sakındırmışlardır. Yazar, cahiliye konusuna dikkat çekmek sureti ile Kur'an ve Sünnet'e muvafakat etmiştir. 'Acaba yazarı bu kitabı telif etmeye sevkeden nedir?'

sorusunun cevabı *'İnsanları kalkınma, ilerleme ve modernleşme diyerek aldatan bu cahiliyenin gerçek yüzünü ortaya koymak.'* olarak kitabın ilk bölümlerinde belirtilmiştir.

Yunan cahiliyesi, Roma cahiliyesi ve Ortaçağ cahiliyesi değerlendirilmiş, belirgin özellikleri zikredilmiştir. Aydınlanma çağı diye isimlendirilen dönemin aslında cehaletin karanlığından ilmin nuruna bir yolculuk olmadığını ve bunun sadece görüntü değişikliği olduğunu belirtmiştir. Öz her zaman birdir bütün cahiliyelerde ancak maskeler bazen değişebilir.

20. Asrın Cahiliyesi, Avrupa medeniyeti diye adlandırılan yeni bir uygarlığın uluslararası Siyonizm'in de çabaları ile daha fazla dalalete saptıklarına değinmektedir. Siyonistlerin uğraşları ile Darwin teorisi insanların iç dünyalarındaki inancı, sanayi devrimi de uygulama dünyasında insanların inançlarını sarsmıştır, yazarın nakillerle desteklediği görüşüne göre.

Adına *'medeniyet'* demişlerdi, *'kalkınma'* demişlerdi de işin aslı öyle olmamıştı. Her cepheden sapıklık rüzgarları estirilmiş, hayatın dokunulmadık alanını bırakmamışlardı; ekonomi, ahlak, kadın-erkek ilişkileri, inanç, sanat, ilim, bilim...

*'... İlim, çağdaş cahiliyenin bir ürünü değildir... Aslında ilim, kökleri tarihin derinliklerinde olan, insanlığın bulunduğu bir disiplindir. O bir toplumdan diğer bir topluma geçerek bugün Avrupalıların eline geçmiştir.'*¹ diyerek yazar yanlış bir algıyı da düzeltmiştir. Hatta bilimde kullanılan deney metodunu da, Avrupalıların Müslümanlardan aldıklarına özellikle değinmiştir.²

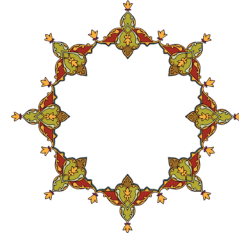
Ahlaki, ekonomik, toplumsal alanlarda çöküntü yaşayan bu modern cahiliye... İnsanlar ona ne umutlar ile sarılmışlardı oysa. Bireysel ve toplumsal olarak mutluluk, sükunet ve itminanı başka kapılarda aradıkları için tabii ki. Tek çözümün İslam olduğu, bugün yakinen müşahade edilmektedir. Bütün kapılarda çözüm aradı insanlık, asıl çözüm ve selamet İslam'dayken.

Bütün bunlar ile beraber kitabın önemli bir özelliği var. Yazar, Avrupa cahiliyesinin son anlarını yaşadığına ve yeni bir neslin, İslam neslinin de ufuktan

görünmeye başladığına da kesin inancını kitapta defalarca zikretmiştir.

*'Allah'a savaş açmış olan bu kuşak çok yakın gelecekte yıkılıp gidecektir. Fakat, ta uzaklarda ve ufukta gözükene, yola çıkmış olan yepyeni nesil, yıkılan bu nesilden ders alacak ve Allah'ın hidayetine yönelecektir.'*³

Allah'ım, biz Müslümanlara basiret, feraset ve yardım kapılarını sonuna kadar aç. Ve sana isyan eden ve kullarını ifsad eden şu medeniyet denen cahiliyeyi ibret olacak şekilde helak et. Müslümanları cahiliye yollarına kaymaktan muhafaza et. (Allahumme amin.)

1. S. 232

2. S. 260

3. S. 344

SOSYAL MEDYA

HESAPLARIMIZI

TAKİP ETMEYİ UNUTMAYIN!

www.tevhiddersleri.tv

/tevhiddersleritv

/Tevhid_Dersleri

/tevhiddersleritv

/EbuHanzalaHocaKisaKesitler

/tevhid_dersleri

tevhid

www.tevhiddergisi.net

/tevhiddergisi2

/Tevhid__Dergisi

/tevhiddergisi

/tevhiddergisitv

/tevhid_dergisi

Tevhidi Gündem

GÜNDEMİNİZ TEVHİD OLSUN

www.tevhidigundem.biz

/tevhidigundem1

/Tevhidi_gundem

/tevhidi_gundem

/tevhidi_gundem

RADYOTEVHİD

HAKKIN SESİ

www.radyotevhid.net

/radyotevhid.net

/radyotevhidnet

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

“

“Sizin içinizden insanları hayra çağıran,
iyiliği emreden, kötülükten alıkoyan bir topluluk olsun.
Bunlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.”

”

(3/AL-İ İMRAN, 104)

“Tağuta kulluk etmekten kaçınıp Allah’a yönelenlere müjde vardır.
Kullarımı Müjdele!”
(39/Zümer, 17)

tevhid

MOBİL UYGULAMA

TEVHİD DERSLERİ

TEVHİD DERGİSİ

TEVHİDİ GÜNDEM

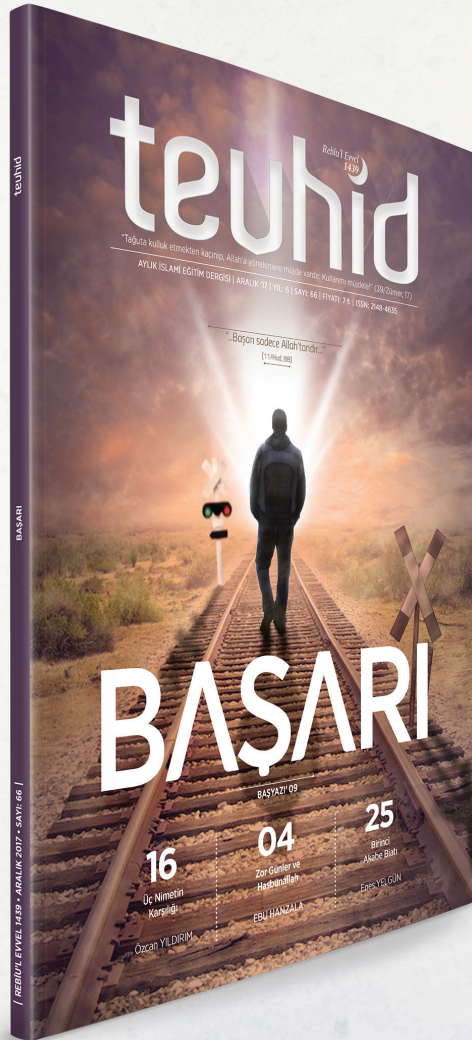
RADYO TEVHİD

ISSN 2148-4635

9 772148 463504

ABONELİK İÇİN
tevhiddergisi@gmail.com
www.tevhiddergisi.net
0545 762 15 15